

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 332.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillár.

Nyitlitér petit sora 10 fillár.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Péntek, július 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Harcos nyár.
Forradalom Törökországban.
Sikkasztó volt aradi pap.
Feleséggyilkosság az ital miatt.
Wenckheim Frigyes gróf végrendelete.
Keresik a „Nemzeti Dal”-t.
A „fejedelem” unokája.
Ügyvéd és kapitány verekedése a tárgyaláson.
Párisi milliomosok fosztogatója.
A huszárlaktanya titkai.
Öngyilkos aradi szökevény szerelmesek.
Betörökkel cimboráló rendőrség.
Fuchs Jenő dr. ismét világbajnok.
Tarkaságok.

A béke.

Arad, július 18.

Hiába cáfolják meg, mégis minduntalan fölkapják Justhék táborában azt a hírt, hogy őszre a munkapárt feloszlik és meghajolva a szövetkezett pártok jámbor óhajtása előtt, egyszerűen eltűnik a föld színéről. Tisza István mai nyílt levelének félremagyarázhatatlan tendenciája se ingatja meg az urakban azt a hitet, hogy a munkapárt, amely egységesebb most, mint bármikor, átadja az irányító szerepet az új koalíciónak. Még ma is olvastunk ilyen óhajtásról.

A híresztelésnek a leghatározottabb formában való visszautasítása még korántsem jelenti azt, hogy az őszi események a nemzeti munkapártra egyáltalán nem lehetnek, vagy nem lesznek-e jelentős kihatással. Am, ha az ősszel várható események éreztetik is majdan hatásukat a kormányzó többségre, ma még senki sem tudhatja, hogy

milyen irányban és minő szellemben fog ez a hatás és ez a kialakulás végbemenni. Mert igen könnyen el tudunk például képzelni olyan eshetőséget is, amely nemhogy a munkapárt felszólalását és a párt számbeli erejének csökkenését, hanem ellenkezőleg mai összeállításának *ujabb erőkkéll való megszilárdítását jelentené.*

A nemzeti munkapárt sorsa tehát ne agasszon senkit sem, mert az a párt, mely az egy évig tartó obstrukcióval szemben összetartásának és fegyelmeztségének oly szép példáját adta, amilyenre ez idő szerint Európa egyetlen egy parlamentjének a többsége sem képes és a mely párt a véd-erőjavaslatok megszavazásakor s azt követő: izgalmakkal, szenvedelmekkel és lelki túszakkal telített napokon is tétovázás és ingadozás nélkül teljesítette kötelességét, az a párt joggal tarthat igényt arra, hogy politikai ellenfelei is lehetőleg elfogulatlanul értékeljék ezeket a nagy kvalitásokat.

De legfőbb ideje végre annak, hogy az ellenzéki erkölcsök is megtisztulva kerüljenek ki a rettenetes kavargásból és hogy ennek folyamányaként az opposzió harcmodora is teljesen megváltozzék. Micsoda össze-visszaság az ellenzéki vezetésben és irányításban: minő zür-zavara az eszméknek és a törekvéseknek, amelyek az ellenzéki küzdelem utóbbi stádiumában, főleg pedig a koalíciós alapon szervezett tiltakozó népgyűléseken mindenféle megnyilvánult. Szinte szerencséje az ellenzéki agitációnak, hogy a perzselő nyár hirtelenében véget vetett a tarka-barka mozgolódásnak, mely legfeljebb arra volt jó, hogy kitüntesse az

ellenzéki árnyalatok és törekvések közti eltéréseket s amelyeket Károlyi Mihály gróf fuziós gondolatával sem lehetne egészen áthidalni.

Megnyugtató jelenség egyébként, hogy az ellenzéki táborban miadinkább növekedik a száma azoknak, akik a *békés kibontakozásnak szószóelői* és akik ebbeli véleményüknek a szélsők részéről kifejtett nagyfokú terrorral szemben is kifejezést mernek adni. A parlamenti helyzetnek őszkor való kialakulására előreláthatólag nagy befolyása lesz az ellenzéki táborban lappangó terroristikus irányzatnak. Ha akkor ismét győz a terror és elnémulni kénytelen a józanság szava, a magyar parlament és egész közéletünk rövidesen újból nagy megpróbáltatásoknak lesz kitéve.

De ahhoz, hogy ez a nem kívánatos eshetőség lehetőleg elkerültessek, nem elég az ellenzéki erőszaknak a leszorítása, hanem a többségnek és a kormányynak a maga részéről is mindent el kell követni, hogy az ellenzéki táborban a mérsékeltbb áramlatnak felülkerekedése lehetővé tétessék. Ámde az ellenzéki tábornak a lefegyverezését és a mérsékeltbb álláspontnak diadalra segítését, ne keressük amolyan kicsinyes, inkább csak az egyes emberekbe, mint a közérdekbe bekapcsolódó segédeszközökben, hanem keressük azt egy, a kritikát kibíró és a napfényt megálló, nagyszabású reformirányzat inaugurálásában. Csináljunk pedig mindenekelőtt becsületes s közmegegyeztető választójogi reformot.

A levél.

Irta: Paizs Ödön.

(Sötét a szoba. A fényes ablaktáblára halvány csókot lopott az esti kőd s a homályos maradványa ott csufolódott az ablaküvegen. Lentről az utca zsongott föl és a hatalmas ivlámpák egyegy bágyadt sugara verődött lassan a magasba. Gyöngé és erőtlen már, hiába erőlködik, nem tud áthatolni a homályon, szétmálik az ablaktáblán s a ködös fölt minden vizesöppjét megfürdeti gyöngé sugaraiban. Az üveg ettől úgy ragyog, mintha gyémánt-darabokból volna összerakva. A kályha szük nyílásán is kiszabadul egy vékony tüzsugar, végigszalad a szőnyegen és elveszik a szobák mélyén.

Az asszony az egyik karosszékekben kuporkodik. Csak világos pongyolája világlik elő a sötétségből. Fekete haja beleolvad a semmiségbe. Két kezén pihenteti az arcát, amely fehér és gyötrődő, mintha kinok bántanák. Néha-néha egyik-másik tűznyelv hozzáröpíti árnyékát, akkor fölvislan a szeme és belebámul a pattogó tűzbe.

Künn csöngötnék. Idegesen ugrik föl, egy két lépést előresiet. Valami különös öröm futja át az arcát, megfeszül a teste, kiáltani szeretne örömben, de aztán meggondolja magát, lassan bele-süpped a fotelbe. Ruhahuhogás. A szobaleány a kabátját segíti le a vendégnek. Mintha a tűznyelvek is megérténék az asszony gyötrődését, előre kapnak, örült táncot járnak a szobában. Egyik-másik az ülő asszony arcára téved, vörösre festi halvány fejét. Az ajtón gyöngé nesz, mintha valaki a

kilincset keresné. Az asszony alig bír magával, dörömböl a szék karfáján. Türelmetlenül fellendül a felső teste, majd gondol egyet s a gyönyörű alak összetörve, megadva magát, beleveti a karosszékekbe.

Lassan nyílik az ajtó és egy férfialak sötét árnya vetődik be az előszoba lángjától gyéren megvilágított szobába. Az asszony felugrik, eléje rohan, kitárja a karját és magáról megleledkezve, nagyot kiált: Kázmér!

A *fiu* (lassan előre jön. Utközben megállítja a Kázmér szó. Mást várt: a saját nevét. Azt szeretne volna hallani. Ifju lelkében dalok rajzottak, amelyeket rögtön megszólaltatott volna a nő szava. Bátorlanul, halkan megszólal): Pál! Pál van itt...!

Az *asszony* (kimeredt szemével rátapad. A szemében fölcilliant fény csakhamar kialszik, révedezve néz maga elé. Szeretne felordítani fájdalomában. Csak ő érzi, hogy életének talán egyetlen őszinte csatáját most veszítette el. Csöndesen, halkan, mint az álomjáró visszatipeg a székekhez, beleroskad. Nem sir, könnyei se jönnek, de a fájdalom átrezeg a szavain): Kázmér! Kázmér, nem jött el...

(Csönd van a szobában. A *fiu* az ajtóban áll, nem mer közelebb jönni. Már tegnap tudta, hogy föl jöhet az asszonyhoz, hogy egyedül lehet vele. Otthon százszer és százszer elpróbálta, hogy mit fog mondani. Szép szavakból valóságos koszorut font és csak a pillanatra várt, hogy mindent elmondjon. Nem értette a dolgot. Az asszony, amikor utól-

jára látta, egy levelet nyomott a kezébe és észrevétlenül a föléhez hajolt. „Vidd el Kázmérnek! Ő majd megmondja, hogy mit csináljál”. Kázmér elolvasta a levelet, egy pillanatig maga elé nézett, majd elkacagta magát: „Azt írja Böske, hogy holnap este menj fel hozzá, egyedül lesz...”. És most itt van. Itt van az a perc, amelyet úgy áhitott, amelyet attól a pillanattól fogva folyton átgondolt, amelyet már álmában annyiszor átélt. És most nem tud mit csinálni. Az asszony két lépéssel van csak távol tőle és ő még megszólítani se meri. Megint az asszonyra nézett. Véletlenül ismét egy vörös láng simult az arcához és megvilágította gyönyörű fejét. Alig rezdül meg a feje, de két könny-csepp utat tört magának a szeméből és halkan lesiklott a földre... A *fiu* elordította magát, elfelejtette a szép szavakat, kiesett a szerepéből. Csak azt látta, hogy az asszony sir, hogy bánata van, hogy nem örül. Örült kétségbeeséssel rohant hozzá. Levette magát a puha szőnyegre és ott a nő lába előtt mekkinözva, meggyötörve esdekllett hozzá): Miért sir, bánata van!... Mondja meg!... Ne sirjon...

Az *asszony* (még a fejét se mozdította meg, a *fiu* arca ép előttte volt. Hosszan nézett a nyílt egyenes szemébe. Szinte észrevétlenül melegség szállt föl a szívéből, az ajka szögletén mosoly jelent meg. Bánatosan megcirógatta a *fiu* fejét, talán nem is szólt, de a *fiu* úgy érezte a szavak melegségét): Drága, drága egyetlenem...

A *fiu* (nem mert mozdulni. Nem is szólt, valahogyan megeázta, hogy most hallgatnia kell.

Harcos nyár.

— Tisza István levelének hatása. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 18

Tisza István grófnak aradi választóihoz intézett nyílt levele foglalkoztatja az egész közvéleményt.

A hatalmas erejű nyílt levél valósággal perdöntő jelentőségű, megdönthetetlen érvekkel igazolja egyrészt azt, hogy ami történt, azt a szükség és a kényszerűség feltétlenül parancsolta, másrészt pedig igazolja azt, hogy az elnöknek eljárása a parlamentáriszmus lényegének megfelelő. A legalkotmányosabb külföldi országokban mindenütt volt arra példa, hogy renitens képviselőket a teremből karhatalommal távolítottak el. Tisza úgy állítja fel a tételt, hogy vagy a többségi elvnek kellett volna elpusztulnia, vagy pedig az obstrukciót kellett letörni. Hogy mi volt a helyesebb, erre a válasz valóban nem lehet kétséges. Tisza egyszerismindenkorra *szétosztatta azt a tévhítet is, mintha az ellenzék valóban komoly választójogi tervezettel állott volna az ország elé.* Kristóffy hazaárulónak mondották, mert kétmillió hatszázezer polgárnak akart adni szavazati jogot, ők most három milliárdnyi szavazót terveznek, de őket jellemző felületességgel kijelentik, hogy valójában csak kétmillióegy százezerig akarnak elmenni és ha ezámításuk alaptalan, hajlandók valahol módosítani tervüket, hogy ezt a számot túl ne haladják. Joggal kérdezi Tisza, milyen kvalifikálhatatlan eljárás az, amely nem azt nézi, kik azok, kiknek veszély nélkül adhatunk szavazati jogot, hanem találmányra dob oda egy számot és jogot ad boldognak-boldogtalannak, míg ez a szám ki nem telik. Tisza fejtegetései után az ellenzék nem igen merészelt megkövetelni, hogy a választójogi tervezete komolyan vétessék.

Ennek a hatalmas megnyilatkozásnak hatása nem maradhat el.

Somogy a kormány mellett.

Kaposvárról jelentik: Somogyvármegye állandó választmánya ma délelőtt tartotta *Makfalvay Géza* főispán elnöklésével ülését, melynek napirendjén szerepelt Torontál- és Zemplénnvármegyék átirata, amelyben *elűtik az obstrukciót, üdvözlik a kormányt és Tisza István grófot.*

Plachner Sándor vármegyei főjegyző ismertette az átiratokat és előterjesztette azt a javas-

latot, amelyet az augusztus 5-iki megyegyűlés elé fognak terjeszteni. Ebben a javaslatban élesen elítélik az obstrukciót, üdvözlik a kormányt és Tiszát.

A javaslat ellen *Széchenyi Aladár* gróf, *Novák János* és *Szabó István* képviselők szóltak, *Mosonyi Sándor* pedig a javaslat mellett szólalt föl. Végül az állandó választmány *35 szavazattal 8 ellenében* elfogadta a következő határozati javaslatot:

Somogy megye törvényhatósági bizottsága a parlamentáriszmus lényegével össze nem férő obstrukció tekintetében eddig is elfoglalt álláspontjánál fogva a parlament többsége által a képviselőház munkaképességének helyreállítása céljából az ismételt megkísérelt békés kiegyezés sikertelensége folytán igénybevett *rendkívüli eszközöket*, bár azok szükségességét mélyen fájlalja — mint a parlamenti többség akaratának érvényesítésére egyedül lehetséges és szükséges önvédelmi intézkedéseket *megokoltaknak tartja* — ez álláspontjából kifolyólag a kormányt hazánk gazdasági és kulturális fejlődését megakasztó, sőt alkotmányunkat is veszélyeztető obstrukció megszüntetése alkalmából *támogatásáról biztosítja, Tisza István grófot*, a képviselőház elnökét pedig az ellene elkövetett merénylet elítélése mellett *önfeláldozó hazafias állásfoglalásáért tisztelettel üdvözli* és a fölháborító merénylet megghiusulásán örömet fejezi ki.

Beöthy Pál a beszédéről.

Beöthy Pál, a képviselőház alelnökének abádszalóki programbeszéde, amelyben a mandátumfosztó javaslat esetleges folytatásaként az engedellen képviselő esetleges bebörtönözését helyezte kilátásba, nagy feltűnést keltett mindenütt. *Beöthy Pál* alelnök ma Budapestre érkezett és egy estilap munkatársának alkalmát volt vele beszélgetni programbeszédének a feltűnést keltő kijelentéseiről. A képviselőház alelnöke erre vonatkozólag a következőleg nyilatkozott:

— Mindenekelőtt konstatálni kívánom, hogy az *ellenzéki lapok támadásai inkább személyemet*, mint beszédem érdemi részét érintik. Beszámolóm több mint másfél óra hosszat tartott és ennek érdemi részét *nem cáfolták*, ellenben kifogásolták a börtönre és a husz koronás cenzusra vonatkozó megjegyzéseimet.

— Kijelentem, hogy *én a börtönbüntetést nem mint tervet*, vagy megvalósítandó javaslatot emli-

tetem, hanem mint szükségszerű fenyegetést használtam és utaltam arra, hogy a külföldön és pedig Franciaországban és Angliában már ismerik a parlamenti rendszárlásnak ezt a módját is. Angliában egy régebbi törvény intézkedik erről, sőt ép legutóbb történt újabb intézkedés e törvény megerősítése érdekében.

— Ami a husz koronás cenzust illeti, erre vonatkozólag azt mondtam, hogy a *miniszterelnök az ellenzék választójogi javaslatával szemben* arra az álláspontra helyezkedik, hogy szükség van valami cenzusra, iskolázottságra, helybenlakásra, vagy husz korona adó fizetésére, amely gát legyen s megakadályozza a tudatlan elemek beözönlését.

— Elismerem, hogy az ellenzék elkeseríti, hogy tíz éves küzdelme után csatát vesztes. Ertem, ha az ellenzék e miatt elkeseredik. És mert mi — a többség — szükségesnek tartjuk az ellenzék jogos kritikáját, készséggel hozzájárulunk *aranyhid építéséhez*, amelylyel az ellenzék visszaszerezheti a presztizsét, sőt készek vagyunk arra, hogy a hidhoz *saját presztizsünk*ből is adjunk anyagot. Természetes, hogy a restitúció in integrum-ról az egész vonalon szó sem lehet.

Ellenzéki agitáció.

Zilahról jelentik, hogy ott a jövő hónap elején nagy népgyűlés lesz, amelyen tiltakoznak az alkotmányértések ellen. A népgyűlésen minden ellenzéki párt képviselteti magát és *Kemény Árpád* báró lesz a vezérszónok. Fel fogják szólitani *Lengyel Zoltánt*, a kerület képviselőjét, akit *Kossuth-párti* programmal választottak meg, de a munkapárthoz húz, hogy *mondjon le a mandátumáról.*

Az *oklándi* kerület képviselőjéhez: *Heltai Ferencc* dr.-hoz, homoródszentpáli választói nevében *Ürmösi József* nyílt levelet intézett, melyben számmon kéri tőle, hogy mint liberális politikus, hogyan maradhat olyan pártban, melynek vezére a haladás legnagyobb ellensége. A nyílt levél arra szólítja fel a képviselőt, hogy jöjjön le választói közé és tartson beszámolót. Elhatározták, hogy népgyűlést rendeznek a kormány és munkapárt ellen, melyre meghívják a szóvetkezett ellenzékét. A népgyűlésen bizalmatlanságuknak adnak kifejezést a kerület képviselőjével szemben.

Sepsiszentgyörgy város ellenzéki polgársága vasárnap tiltakozó népgyűlést rendez, bizalmatlanságot szavaz a kerület munkapárti képviselőjének,

Önkénytelen mozdulattal megragadta a kezét és forrón, erősen csókot nyomott a gyönyörű karra.)

Az *asszony* (arcát teljesen átfutotta a mosoly. Két könyecsepp még ott ült a szeme szögletén, de az most már ragyogott, fénytelt. Lassan magához emelte a fiút, két kezével átölelte és részsás ajkával a száját kereste . . .)

A *fiu* (vadul harapott az asszony ajkába. Az asszony fölzsisszent, de még erősebben átkarolta a fiút. Az magánkivül, boldogan elsóhajította magát): Bözsikém, drága Bözsikém!

Az *asszony* (már nem tud magáról. Mámorában, már csak egy szó hagyja el az ajkát): Kázmér!

A *fiu* (megüti az idegen név. Már másodsor riad vissza ettől a névtől. A szerelme egyszerre örült féltékenységgé változik, eltaszítja magától az asszonyt, lefejt a kezéről az erős szoritást, ijedten felugrik.)

Az *asszony* (is megérzi, hogy hibázott valamit. Szólni is akar, de a fiura téved a tekintete. Arca ismét ragyog a boldogságtól és feléje tárja a kezét. A fiu épen a tűzsugár közepére állott. A vörös lángok körülölelik az alakját, megnagyítják, megférfiasítják. Az árnya megnyulik és mint a fekete rém nehezedik a vörösen égő padlóra. Az asszony elfelejt mindent, feléje kap): Szerelmem!

A *fiu* (a másik percben már előtte térdel. A ragyogás, amely a nő arcáról feléje árad, elfelejtet vele mindent. A szava is megere és amit eddig a bensejében visszatartott, hatalmas erővel

tör kifelé): Én már régen megérezttem, hogy egyszer ennek a percnek meg kell jönnie. Egyszer az én karomban kell pihennie. Amikor először megláttam, pedig nem a legjobb helyen — egy éjjeli mulatóban dorbézoltunk. Megdobbant a szívem és fájt, hogy nem kiálhattam: „Ez a nő az enyém lesz!” Maga észre se vett, csak akkor, amikor a figyelmét fölthívták rám. A fiuk ugratni akartak és maga is segített nekik. Kis fiának szólított, a fiatalágomat csufolta ki. És én ekkor már tudtam, hogy hiába vagyok fiatal, a nagy szerelmem még a közöttünk levő nagy évkülönbséget is áthidalja. Én már akkor tudtam, hogy maga egy áldott, meleg percben mindent elfelejt és a karomba omlik . . .

Lássa, én orvul törtem be magához. Otthon ezerszer és ezerszer elkészíttem ezt a percet és már azt is tudtam, hogy mit fogok mondani magának, ha belépek. De mindent elfelejtettem, amint magát megláttam. Lássa én érzem, hogy most egy kissé nevetéges vagyok, amikor itt a lábánál elárulok mindent, de én tudom, hogy magának erre joga van. Most már elmult, de azért azt is el kell panaszolnom, hogy maga mennyire kintzett engem. Amikor meglátott, kedveskedve hozzám jött és úgy szólt hozzám, éreztem, meleg szívvel:

— Édes kicsi fiam!

Mintha ezer tört szurtak volna a szívembe, de én hallgattam, mert nem tudtam semmit se mondani. Örültem, hogy még ennyire is figyelemre méltat. És válaszoltam és azt mondtam:

— Drága kis anyám!

Maga még akkor nem érezte, hogy ennek a pár szónak súlya van, maga nem érezte meg, hogy ez a pár szó melegíteni, hevíteni akar. Nem érezte meg, hogy a boldogtalan szerelmes sirja el benne legyőzhetetlen fájdalmát . . .

(Elhallgatott a fiu, de egy könyecsepp mégis kigördült a szeméből. Hiába borította csókjával azt a helyet, a nő megérezte . . .)

Az *asszony* (csak most nyitotta föl a szemét. Amikor a fiu zengő szerelmi vallomása lassan a szívéhez férközött, lecsukta a szempilláit és így hallgatta végig, mintha álmodna. Most ismét magához ölelte és kifordult az ajkán a szó): Kázmér!

A *fiu* (már harmadszor érezte a legkinzobb fájdalmat. A nagy boldogságból egyszerre kijózanodott. Hirtelen világosság támadt az agyában; amit eddig nem értett, egy másodperc alatt világosan látott mindent. Felugrott. Fiatal, szép teste kiegyenesedett, a hangja megkeményedett és még az ökle is a levegőbe lendült. Ugy állt az asszony előtt, mint a megtettesült boszu. Nagyot kiáltott, de lassan lecsillapodott, lecsendesítette az asszony félelme, aki remegve huzódott meg a karosszék mélyén. A fiu beszélni kezdett. A hangja nem volt erős, inkább lágy, de a nagy fájdalom áttetszett minden szaván.) Most már értek mindent, most már tudom, hogy kinek köszönhetem azt az édes percet a maga keblén, amelyet sohase fogok elfelejteni. A levelet is értem már. Azt is tudom, hogy maga csak játszott velem, játszott, mint egy kis babával, mint egy kis fiuval szoktak . . .!

Hegedüs Lórántra. A népgyűlésen az egyesült ellenzék részéről Ráth Endre, Vertán Endre és Nadányi Gyula országgyűlési képviselők vesznek részt. A gyűlésen a megye valamennyi kerületének függetlenségi pártja képviselve lesz.

Forradalom

Törökországban.

(Lázadó katonaság Konstantinápoly előtt)

Távirati tudósítás.

Konstantinápoly, július 18.

A legtökéletesebb zűrzavar és fejetlenség uralkodik most a török birodalomban; a kormány lemondott, a szultán nem kap új minisztereket, Albániában a lázadás egyre terjed és egy távirat szerint a lázadók már Konstantinápolyba készülnek, hogy a szultánnak békefeltételeket diktáljanak.

A mai hírek között legjelentékenyebb az, amely szerint az egész üszkübi vilajetben általánossá vált a forradalom. Komoly jelenség az is, hogy a török flotta is lázong. A török katonaság vonakodik a zendülő albánokkal szembeszállni s az albániai helyőrségek katonaszökevényeinek száma már meghaladja a háromezretet. A fölkelők állítólag már döntő csapásra készülnek.

Az egész zendülés kétségtelenül az új-török bizottság ellen irányul, mely az 1908-iki államcsiny óta korlátlanul uralkodik a török birodalomban. Ez a bizottság még egyszer megkísérelte, hogy uralmát föntartsa és e célból azt ajánlotta a szultánnak, hogy Tevfik basát bizza meg a kormányalakítással. Tevfik ez idő szerint nagykövet Londonban, ahol oly kitűnő összeköttetései vannak, hogy az angolok támogatását biztosíthatja az új kormány számára. Tevfik azonban, hír szerint, nem vállalja el a nagyvezéri állást.

Ha a kormányválságot egy-két nap alatt meg nem oldják, az albániai lázadás a török birodalomra nézve veszedelmessé válhatik.

A hadsereg általános lázadása.

Üszkübi: A fölkelés általános. A lakosság között lázító nyomtatványokat terjesztenek. Az albán vezérek a koszovói vilajetben a lakossághoz felhívást intéztek, amelyben a kormány ellen való fölkelésre lázítják. A fölkelőknek sok fegyverük és hadiszerek van. Boletinác fölkelővezér elégette mindazoknak a törököknek házáit, akik Albániában

Maga Kázmért szereti. Szereti igazán, erősen, ahogy csak nő, ahogy csak maga tud szeretni. De Kázmér már megunta magát, terhes már neki a maga nagy szerelme. Mert szeretője volt, ne tagadja. Most már tudom! A levélben könyörgött neki, kérte, rimánkodott, hogy térjen vissza hozzá, mert ha nem... igen... igen, akkor nekem adja magát...!

Ezért kacagott Kázmér, ezért küldött magához! De mindent meg tudnék bocsájtani magának, csak azt nem, hogy az a meleg, szerelmes ölelés nem nekem szólott: Kázmérnak szánta, őt képzelte az én helyembe...

A fiu (megtört, megroppant. Hatalmas teste összezsugorodott, alig tudott az egyik székhez tárnolyogni. Ott vergődött fiatal teste, köny nem szökött a szemébe, de látszott rajta, hogy egész bensője remeg...)

Az asszony (egy pillanatig gondolkodott. Az ajka szögletén megint megjelent a mosoly, de már gunyos éle volt. Már-már elkacagta magát. Aztán gondolt egyet. Ravasz mosoly futott át az arcán, fölkelte, lassan a fiuhoz ment. Főlemelte az arcát, belenezett a fájdalmas szemébe. A fiu érezte, hogy a nő tekintetében égő parázs mindjobban égeti, a forróság kiűtött rajta, lesütötte a szemét...

Az asszony csöndesen föléje hajolt, ajkát a szájára nyomta és behizelgő, durcás hangon szólott: Bolond kis bogaram, csak nem hiszed, hogy kivüled mást is szerettem volna...

...A fiu boldogan csókolta vissza az asszonyt.

ban laknak és az új-török pártnak hívei. A koszovói vilajetben ötvézezer fölkelő van együtt. A többi vilajetben is erősen folyik a lázítás. Dél-Albániában is proklamálták a forradalmat és számos sejk és ulema csatlakozik a fölkelőkhez. Az utóbbi napokban tizenöt helyőrségben lázadtak föl a katonák. A katonaszökevények száma már meghaladja a háromezretet. A fölkelők döntő csapásra készülnek, amelyet a legrövidebb idő alatt végre akarnak hajtani. Az a szándékuk, hogy Konstantinápoly ellen induljanak, a városba bevonuljanak és ott a szultánnak és a kormánynak feltételeket diktálják.

Szaloniki: A fölkelők, köztük számos tiszt is, második sürgős táviratot küldtek a szultánnak, amelyben tiltakoznak az ellen, hogy az arnóták ellen erőszakot alkalmazzanak; kijelentik, hogy a csapatok el vannak tökéve, hogy nem harcolnak többé testvéreik ellen. A szenátusi bizottság megérkezéséig fegyverszünet lesz Albániában.

A flotta zendüléséről is aggasztó hírek jöttek. A Dardanella flotta-tisztjei kijelentették, hogy csak oly tengerészeti miniszternek fognak engedelmessé tenni, aki maga is tengerész, aki a komitétól független és aki a tengerészeket érdemük szerint lépteti elő. Ha ezt a követelésüket nem teljesítik, akkor a flottával tüntetni fognak Konstantinápoly előtt.

A kormány lemondása.

Konstantinápoly: A komitépárt körében óriás a zavar és a komité által protegált hivatalnokok között nagy a félelem, ellenben a lakosságban nagy a megkönnyebbülés, a mi kifejezést nyert abban is, hogy a galatai börzén a török értékek erősen emelkedtek. A komitépárt, amely még mindig nem adja föl a harcot, Tevfik basát akarja a szultánnak ajánlani kabinetalakítás végett; a párt számít az ő engedékenységére és kedveltségére a londoni kormányköröknél. Ha Tevfik basa nem fogadja el a megbízást, akkor bele fog egyezni a komité koalíciós kabinet alakításába.

Konstantinápoly: A szultán táviratozott Tevfik basa londoni nagykövetnek és följánlotta neki a kabinetalakítást. Valószínűtlennek tartják, hogy Tevfik basa ezt a megbízást elfogadja. Az új kabinet megalakításáig a mostani megmarad hivatalában.

Konstantinápoly: Hursid basa ideiglenes hadügyminisztert tegnap egész nap visszatartotta a haditengerészeti hivatalban. Muktar basa ugyanis véglegesen visszautasította a hadügyi tárcát és Hursid basa hajlandónak nyilatkozott a tárcá ideiglenes átvételére. Erre óriási izgatottság támadt a tengerésztisztek között. Hursid basa egész nap tárgyalt velük és csak azzal a kijelentéssel tudta őket megnyugtatni, hogy nem váltalja el a hadügyi tárcát. Hursid basa egyuttal tengerészeti minőségében is átadta lemondását. Tegnap délelőtt tanácskozás volt a nagyvezérnél, ki számos fenyegető levelet mutatott elő és kijelentette, hogy a további felelősséget el kell magától háritania. — A nagyvezér délben átadta a kormány lemondását, a melyet a szultán azonnal elfogadott. A szultán a kormány lemondására el volt készülve és elhatározásában különösen az a távirati jelentés volt döntő, hogy a koszovói vilajetben kitört a forradalom és hogy a fölkelők ostrommal bevették Prisztivát, ahol a szultán tavaly szavát kötötte le az albánoknak.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — 357

Szerkesztőség (csak éjjel használható

mellékállomás) — — — — — 151

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — — — 151

Nyomda — — — — — — — 151

Sikkasztó volt aradi pap.

— Ellopta a hivel pénzeit —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Newyork, július 18.

Fényes Lajos, aki aradi minorita pap volt, majd később, Amerikába vándorolva Johnstowni magyar plébános lett és a Szt. László nevű templomnak volt lelkésze s akit, mint azt már megírtuk, Garvey altoonai püspök felfüggesztett a papi teendőik gyakorlásától: eltűnt Johnstownból. A lelkész titokzatos eltűnése még bonyodalmasabbá tette azokat a zavarokat, melyeket Gruber Helén feljelentése idézett elő s amely feljelentés lehetlenné tette Fényes Lajosnak a helyzetét egyházközségénél, mert azzal vádolták meg, hogy fajtalanságot tűzött az isten házában és ezért karhatalommal gátolták meg, hogy a templom küszöbét átlépje.

A Szt. László hitközség tagjai azonban nem csupán plébánosukat veszítették el, hanem elvesztették a plébános őrzetére bízott pénzükhöz egy részét is. A hitközségi könyvek megvizsgálására kiküldött bizottság nemcsak azt állapította meg eddigelé, hogy a könyveket igen rendetlenül vezette Fényes plébános, hanem megállapították azt is, hogy eltűnt azon 2577 dollár és kilencvennégy cent is, melyet ezen év február 1-én bízta lelkészi őrzetére. A bizottság még nincs kész a munkájával, de a lelkész által vezetett hitközségi könyvek gyors átfutása folytán megállapították, hogy nem csupán ezen összeg hiányzik, hanem eltűntek apróbb-nagyobb tételek, úgy, hogy azon kárt, melyet az egyházközség szenvedett Fényes lelkész eltávozása által, mintegy 7800 dollárban állapították meg. Ezen összeg azonban nem végleges, lehet magasabb is, de lehet, hogy kisebb.

A hitközség két előljárója sikkasztás miatt elfogatási parancsot vett ki Fényes Lajos ellen s bár az elfogatási parancs a jónévi Johnstown Detektive Agency kezében volt és bár annak több tagja az egész napot az eltűnt lelkész felkutatására fordította: a legnagyobb utánjárás után sem sikerült hollétét felfedezni.

Fényes Lajosnak az édes anyja, aki a város közelében farmon lakik: tájékozatlan abban a kérdésben, hogy hol van a fia. Midőn a detektivek megkérdezték, hogy előző nap óta látta-e a fiát, Fényesné kijelentette, hogy nem. S midőn azt tudakolták, hogy tudja-e mikor fog visszaérkezni, kijelentette, hogy nem tudja. Több kérdésre azután nem is válaszolt.

A. L. Urbánt, aki kezeséget vállalt Fényes lelkészért a templomi verekedés után: rendkívül kellemtlenül érintette az eltűnés. „Midőn én tegnap beszéltem Father Fényessel, ő egyáltalán nem szólt arról semmit, hogy el akarja hagyni a várost. Mindenesetre nagyon szeretném tudni, hol tartózkodik jelenleg, mivel az érte letett pénz örökre elveszett, ha nem fog megjelenni a tárgyaláson.”

Midőn megkérdezték tőle, hogy mennyi pénzt vitt el magával Fényes lelkész a templom vagyonából, Urbán a következőket válaszolta:

— Még határozottan nem tudjuk megállapítani az eltűnt összeg nagyságát. Még nem fejeztük be ugyanis a templomi könyvek átvizsgálását. Ahogy azonban én látom a számadásokat, az eltűnt összeg nem lesz több 3500 dollárnál. Biztosan természetesen magam sem tudom.

MULATSÁGOK.

(=) Anna-bál. Rigósfürdön a gyógyfürdő vezetősége július hó 28-án a szokásos Anna Bucsűnnepélyt tombolával és táncal egybekötve rendezi.

Feleség-gyilkosság az ital miatt.

— „Céllövő gyakorlat“ az ölés előtt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szabadka, július 18.

Borzalmas gyilkosság történt ma délben Szabadkán. Balogh Ferenc huszonnégy éves szabósegéd agyonlőtte feleségét, született Löwy Ilonát. Még mielőtt elfoghatták volna, elmenekült.

Balogh két évvel ezelőtt vette nőül Löwy Ilonát. Házasságukból egy fiúgyermek származott, akinek vallása sok vitára adott okot a szülők közt, mert az apa katolikus, az anya zsidó volt. Végül úgy oldották meg a kérdést, hogy a férj áttért a zsidó vallásra és a kis fia is zsidó lett. A házaspár állandó rossz viszonyban élt, mert a férj iszacos, kártyás és összeférhetetlen természetű ember volt s ezért az asszony többször otthagyta, de Balogh mindig visszakönyörögte. Öt héttel ezelőtt ismét kibékültek és azóta együtt élnek.

Tegnap Balogh magához kaparintotta az asszony ékszerait, zálogba tette és elitta a pénzt. Felesége erre ismét ott hagyta és hazatért szüleihez. Balogh ma délben fölkereste az asszonyt és kérte, hogy térjen vissza. Az asszony azonban ezt felelte:

— Inkább haljak meg, semmint visszamenjek hozzá.

Erre a kijelentésre a férj elővett egy buldog-revolvert és hatszor egymásután rálőtt az asszonyra, akit a lövések fején, mellén, lábán és kezén értek. Balogh azután az udvarba ment, újra megtöltötte a revolvert, majd visszatért a szobába és a vérben fetrengő asszonyra még egyszer rálőtt. Azután pedig mindenkit lelövésével fenyegetve elmenekült. Az asszony azonnal meghalt.

Az asszonynak az anyja a gyilkosság láttára örjögenni kezdett, haját tépte és környezete azt hiszi, hogy megőrült. A gyilkosság hírére Pörtich rendőrkapitány intézkedett a holttest eltávolításáról és a gyilkos kézrekerítése iránt. Balogh tegnap a Városligetben revolverével céllövőgyakorlatokat végzett.

Szabadkáról jelentik: A hitvesgyilkosság egyetlen szemtanúja, Lengyel Vincéné, Baloghék szomszédnője, akinek lakásán a vérengzés történt, a következőképp mondotta el a szörnyű eseményt:

Dél előtt fél tizenegy tájban bejött hozzám Baloghné. Elmondotta, hogy férjével összeveszett. Férje ugyanis néhány nap előtt 34 koronát nyert kártyán s az asszony elvette tőle az összeget, hogy egynéhány zálogba tett holmit kiváltson. A férje ezért elvette az asszony aranyóráját s azt csapta zálogba. Épen amikor ezt elbeszélte, beállított a férj azzal az ürügygel, hogy ládájáért jött el. Előbb csak a folyosón keresztül beszélt be s kérte az asszonyt, hogy fogadja vissza, ígérte, hogy ezután rendesen viselkedik, dolgozni fog. Azután az én meghívásomra belépett a konyhába. Az asszony nem hajlott a könyörgésre:

— Nem fogadlak vissza — válaszolta — inkább meghalok!

A férj még háromszor megismételte a kérését, de az asszony mind a háromszor ugyanazt felelte vissza. Erre a férj előrántotta revolverét. Az asszony rémülten a szomszéd szobába menekült s becsapta az ajtót. A férj utánaolt és a golyó keresztülfurta az ajtót, az asszony testébe hatolt. Ezután Balogh felrántotta az ajtót s az asszony után ment. Én rémülten kimenekültem az udvarra, felkaptam a kis Balogh Ferencet, gyermeküket s az anyámmal vittem be. A szobából folytonosan hallatszott a lövések zaja. Mikor visszatértem, Balogh az udvaron újra megtöltötte a revolverét, majd ismét bement a szobába és folytatta a lövöldözést. Ezután felszakitotta a konyha-

ajtót és kimenekült. Az utcán valaki elébe állt, de Balogh ráfogta a revolverét s sikerült is neki elszaladnia.

A hitvesgyilkos nyomát egyelőre még nem találták meg. Balogh a tanuvalomások szerint a vasuti állomás felé szaladt.

Szabadkáról jelentik: Az est folyamán sikerült kézrekeríteni Balogh Ferencet. Hét órakor egy szabadkai ember jelent meg a csendőrségen és bejelentette, hogy Baloght látta a Kis Ábel féle villa előtt sétálni. A cserdörök kimentek a megjelölt helyre és igazolásra szólították föl Baloghot, aki nyugodtan jelentette ki, hogy igenis ő Balogh Ferenc és bevallotta, hogy megölte feleségét. Büntetének okául azt adta elő, hogy ő munkát kapott, amelyet otthon akart elvégezni, de felesége elkergette hazuról. A gyilkosság után az ügyészségre ment, ahol jelentkezni akart, de nem talált ott senkit és ezért várta be letartóztatását.

Ügyvéd és kapitány verekedése a tárgyaláson.

(Vértelen kardvágások, súlyos pofonok.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 18.

Nagy botrány helye volt ma délben a VI. kerületi járásbírói szobájában egy huszárkapitány összeverekedett egy ügyvéddel. A veszekedés hevében a huszárkapitány kardot rántott, az ügyvéd azonban székek ment neki a kapitánynak. A verekedőket végre is a tárgyalóteremben jelenlévő peres felek választották széjjel.

Gyapay Dénes huszárkapitány, aki Rákosszentmiklóson él közös háztartásban Neumann Ilonával, egy egészen jelentéktelen dolog miatt összeveszett a szomszéd háztulajdonosnővel, Nitsche Frigyesnével. Ebből rövidesen végtelen hosszú sora támadt a legbonyolultabb peres ügyeknek s fél év múlva harminckilenc kölcsönös büntetőügyet folytattak egymás ellen a felek. Ezekben a perekben a huszárkapitányt és Neumann Ilonát Füzes-séry Árpád dr. budapesti ügyvéd képviselte, aki januárban felszólította a huszárkapitányt és Neumann Ilonát hatezer koronás költségszámlájának kiegyenlítésére. A kapitány erről hallani sem akart s mindössze százötven koronát ígért az ügyvédnek. Füzes-séry dr. erre a huszárkapitányt bepörölte a budapesti törvényszéknél. Neumann Ilona ellen pedig külön ötszáz korona követelést jelentett be a VI. kerületi járásbírói széken. Ez utóbbi pörben ma volt a tárgyalás.

A kapitány a bíró kérdésére elmondta, hogy neki Füzes-séryvel semmiféle pöre nincs. Füzes-séryt csak meg akarta zsarolni. Erre az ügyvéd megkérdezte:

— Megismétli ön ezt a hadbírói szék előtt is?

A kapitány alig hallhatóan csak ennyit mondott:

— Csirkefogó!

Füzes-séry azonban meghallotta ezt a megjegyzést, fölállott s a kapitányt teljes erővel arcútlította úgy, hogy az ablakig tántorodott. Akkor a kapitány hirtelen kardot rántott, Füzes-séry azonban megelőzte s míg balkarjával az ütések ellen védekezett, rátámadt a kapitányra, aki háromszor ütött feléje, de az ügyvéd olyan közel volt hozzá, hogy fegyverét nem használhatta kellőképpen. Az ügyvéd mind a három csapást kivédte a balkarjával, miközben újra arcútlította a huszárkapitányt. A kapitány most már szurdással próbált szerencsét, az ügyvéd azonban széket ragadott s azzal védekezett. Végre is Neumann Ilona vetette magát a két férfi közé, a kiket erre körülvettek a

teremben levő pörös felek is s nagynehezen szétválasztották őket.

Az izgalom lecsillapulása után a bírótól becsánatot kért az ügyvéd, aki egyébként nagy erejéről híres s mint kiváló sportférfiu több atlétikai klub vezetőségében helyet foglal. A mai tárgyalásra is egyenesen a stockholmi olimpiáról érkezett meg tegnap este.

Az ügyvéd távozása után nemsokára a kapitány is elhagyta a tárgyalótermet. Az ügynek lovagias folytatása lesz, mert az ügyvéd a sértő kifejezésért még a delután folyamán provokálta a huszárkapitányt, aki bizonyára szintén elégtételt fog követelni.

Az ügyvéd egy újságírónak így mondta el a történeteket:

— Az afférnak csunya előzményei vannak, amelyek körülbelül két esztendőre nyulnak vissza. Gyapay Dénes századosnak Pest közelében van egy kis telke és bizonyos Nitschéné a szomszédja, akivel hosszú idők óta pörösködik. Nitschéné ügyeit Visontai Soma vezeti. Két esztendő alatt körülbelül husz feljelentést adtak be, husz pört indítottak egymás ellen az ellenségeskedő felek. A pörök javarésze rágalmozási, becsületsértési pör. Én voltam még ezelőtt hat hónappal is Gyapay ügyvédje. De aztán beszüntettem ügyei vitelét, mert Gyapay nem fizetett egy vörös krajcárt sem. Sok pör kerekedett Neumann Ilona révén is, aki Gyapaynak menyasszonya. A Gyapay pörei részben a budapesti hadbírói széken folytak, a Neumann Ilona pöre a gödöllői és budapesti VI. kerületi járásbírói széken. A pörök összes kész kiadásait én fizettem. Egyszer Visontai-val párbajba keveredtem. Mit mondjak, még a párbaj költségeinek Gyapayt illető részét is nekem kellett fedezni. Ujabb és újabb perek halmozódtak egymás hegyére, az expenzó-tám végre kerek hatezer koronát tettek ki. Én követeltem a hatezer koronát, amely díjaimnak, költségeimnek legszerényebb felszámításával adódott ki, amikor Gyapay legnagyobb csodálkozásomra kijelentette, hogy legteljebb százötven koronát fizet.

— Erre összes követeléseimet a bíróság elé vittem — folytatta Füzes-séry. — Már volt tárgyalás korábban is ebben az ügyben, ma délelőtt tíz órára volt kitűzve megint egy tárgyalás. Én ítéletet kaptam Gyapay és Neumann Ilona ellen. Megjelenünk Gyapaynak megint kijött a formája ezen a tárgyaláson is. Mikor Gyapay kihallgatására került a sor, egyszerűen letagadott mindent. Eltagadta még azt is, hogy Neumann Ilona jegyese neki. Ami azért volt fontos, mert hisz mint vőlegény — tehát érdekeli — nem tehetett volna perdöntő vallomást, Neumann Ilonát illető dolgokban. Rágalmakat szórt felém Kovács bíró ur előtt. Mindent megfordított. Erre én közbeszóltam és felkértem a bírót, hogy ezeket a rágalmakat foglaltassa jegyzőkönyvbe. Mikor ezt mondtam, Gyapay félhangosan odaszólt: Csirkefogó. Folytonos hazudozásai már amugy is nagyon felizgattak és elkészerítettek, odaugrottam hozzá és pofonvágtam. Pár lépést hátratántorodott és láttam, hogy huzgálja a kardját. Aztán egyszerre csak kirepült a kard a hüvelyéből. Tudtam, hogy ha most mozdulatlanul bevárom a kapitányt, el vagyok veszve, Magam is karddal bánni tudó ember vagyok, tudom mit kell tenni ilyenkor. Szembe fordultam egészen a századossal és a balkarommal kivédtem három vágást, a jobb kezemmel meg megint adtam egy pofont a századosnak. Abban a pillanatban többen közénk rohantak, de a százados még a közberohanók feje fölött is bökösött és hadonászott a kardjával. Széket ragadtam. Akkor a százados végre meggondolta a dolgot és beszüntette a harcot, elvonult a bírósági asztalok mögé.

A huszár-laktanya titkai.

— Hogyan kioxták a halálra ítélt huszárát. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 18.

Megirtuk, hogy a komáromi katonai fegyházban sinylődő, kötélhalálra és királyi kegyelem folytán husz évi fegyházra ítélt Tringer József szülei perújítással éltek, mert utólag derült ki, hogy igen sok mentő talut nem hallgattak ki a bűnügyi eljárás során.

A Ferenc József lovassági laktanya sötét borzalmait talán megszéllőztetik rövidesen, a szegény Tringer József közhuszár pörének revíziója során. Azok a megdöbbentő kegyetlenkedések, amik miatt a vérig kinzott Tringer puskát fogott Balázs János szakaszvezetőre és az az igazságtiprás, melylyel kötélhalálra, majd husz évi várfogságra ítélték Tringert, egyre komorabban alakulnak ki a szemtanúk vallomásaiból. Apró részletekből a kaszárnya halálos levegője csap ki fojtóan, hátborzongatóan. Mikor Simonics ezredes-hadbíró elé került kihallgatásra Tringer, az ezredes rákiáltott:

— Majd gondoskodom róla, hogy ne pazarolhasd többé a drága töltényt!

A tölténypazarlás fájt a hadbírósnak, nem a szegény huszár megkínóztatása. Pedig a kinzások olyanok voltak, hogy Balázs János szekatúrái elől sorra leugrállak az emeletről, vagy a vonat elé feküdtek szegény huszárak. Ezeket az eseteket persze eltitkolták. Az az őrnagy, akinek viszonya volt Balázs János nővérel, azt mondta Balázs temetése után a síránkozó özvegynék:

— Lőjje agyon ezt a disznó kutyt!

Tringert értette az őrnagy. Mikor Tringert a XVII. helyőrségi kórházba vitték megfigyelés végett, a jóindulatú Valek ezredorvost előre terrorizálták:

— Nem bolond ez, megérdemli a legszigorubb büntetést!

Pedig Tringer édesapja elmeháborodott ember volt s erre felé lett volna egy és más megállapítani valója az ezredorvosnak. Tringert még a megfigyelés előtt megakart látogatni az édesanyja, de ráfőrdtek:

— Megfigyelés előtt nem lehet beszélni azzal a gyilkossal!

Jellemző, hogy a Balázs János lelövetése után a kaszárnya azzal az információval állt a lapok elé, hogy Tringer féltékenységből ölte meg szakaszvezetőjét. Volt miért elhallgatniok az igazi okot. Szegény, irástudatlan Tringert annakidején fölvilágosították, hogy kérhet Aktenrevisiont, de a hadbírósnak lebeszéltek, azaz hogy lefenyegtek, mondván:

— Vigyázzon, mert még visszakapja a kötelet!

Tringernek elég volt egyszer a halálos ítélet, inkább hallgatott s nem kért revíziót. Montótnak tudvalevőleg nem hallgatták ki. Ezenkívül meg is fenyegették őket, hogyha valamit a civiléletben el mernek árulni, vagy tanuskodásra jelentkeznek, behívják őket s katonai büntetés alá kerülnek. Pedig sok fehérmegeyi, tolnamegyei és somogyi közhuszár tudná elmondani, hogyan bánt velük Balázs János. Lichtenstein Ernőnél, aki a Tringer-ügyet kezébe vette, Simontornyan, Nagy-lányi puztán, Kistormáson, Andocson, Pákozdon és Ozorán jelentkeztek huszárak, akik hajmeresztő dolgokat tudnak Balázs Jánosról és a hadbírósról.

Különösen azokat üldözte Balázs, akik nem voltak hajlandók fizetni neki. Mikor Tringer arra hivatkozott, hogy ő szegény gyerek, Balázs rákiáltott:

— Akkor meg is döglesz, vagy megfektetsz a börtönben!

Ütötte-verte, perverz dolgokra kényszerítette

Balázs a huszárokat. Perverzítások dolgában a komáromi fegyintézet is első helyen áll. A katonarabok hasztalan panaszoják Schuchmacher Ágoston főtörzsfoglárnak, hogy beteges szenvedélyű társaik üldözik őket. A főtörzsfoglár azzal küldi el paaszosokat:

— Mit csináljak velük? Tűrjék el őket!

Ilyen börtönben kell husz esztendőt eltöltenie Tringer Józsefnek azért, amiért fegyvert fogott az egész közlegénység hóhérára, halálra kintójára, ha a pörújítás során humánusabb szellemű törvény és igazságosabb lelkű hadbírák igazságot nem tesznek ebben a sötét, szomorú ügyben.

Wenckheim Frigyes gróf végrendelete.

(Hiteles példány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

A minap az újságok néhány soros hírt közöltek a nemrég elhunyt Wenckheim Frigyes gróf végrendeletéről. A hír csak annyit tartalmazott, hogy ötvenezer koronát jótékony célra, ötvenezret pedig a szolgaszemélyzetének hagyott. Az Aradi Közlöny megszerezte a gróf végrendeletének hiteles szövegét, amelyből megállapítható, hogy a több mint százhatvan millió koronányi vagyont hogyan osztotta föl Wenckheim gróf. A vagyonnak természetesen csak a fele fölött rendelkezhetett az örökgyő, mert fele az özvegy maradt. Az 1911. évben készült végrendeletből, amelyet a gróf maga fogalmazott meg, kitűnik, hogy legtöbbet legidősebb leányának, Széchényi Antalnén, született Wenckheim Krisztinának hagyott. Emiatt némi zugolódás is tapasztalható a családban. A nemes lelkű özvegy grófnő kárpótolni is szándékozik többi gyermekeit.

A végrendelet így hangzik:

Végrendelet, vagyonomról, mely áll öröklött birtokokban és javakban; a telekkönyvi tulajdonomat is képező pósteleki és csekerjesi uradalmakból, a szükségletemre és használatomra szolgáló ékszerekből, arany és ezüstneműekből, fegyverekből, bútor és ruhaneműekből, saját nevemen levő értékpapírok és készpénzben, szerzeményi javakban. A telekkönyvi tulajdonomat képező budapesti Reviczky utcai 1—3. háznak a feleségem, gróf Wenckheim Frigyesné, született gróf Wenckheim Krisztina nevére telekkönyvezett budapesti Reviczky utcai 4. számú bérháznak, a borossebesi és lébényszentmiklósi uradalmaknak fele részéből, továbbá a békési, kigyósi, székudvari, szőlősi, borossebesi, lébényszentmiklósi birtokok élő és holt leltári felszereléseim házasságkötésem és halálom időpontja között mutatkozó érték többletének, egy szóval mindazokról, miket a törvény közös szerzeménynek minősít — fele részéből következőleg rendelkezem.

1. Borossebesi uradalmamról és felszereléséről feleségemmel együttesen és külön rendelkezem, ezen ingatlan és ennek felszerelésére annál fogva jelen végrendekezésem hatálya ki nem terjed.

2. Tiszta hagyatékom hat tizenegyedrészét lányom gróf Széchényi Antalné született gróf Wenckheim Krisztina, két tizenegyed részét lányom, gróf Wenckheim Dénesné, született gróf Wenckheim Friderika, két tizenegyed részét lányom, gróf Nádasdy Tamásné, született gróf Wenckheim Mariska, egy tizenegyed részét lányom, gróf Wenckheim Ilona, egy tizenegyed részét fiam, gróf Wenckheim József, egy tizenegyed részét fiam, gróf Wenckheim László, egy tizenegyed részét fiam, gróf Wenckheim Pál örökölje tulajdonjoggal.

3. Leányom, gróf Széchényi Antalné született gróf Wenckheim Krisztina a részére rendelt hat tizenegyed rész hányad fejében tu-

lajdonjoggal öröklje a részére használatra már átengedett pósteleki birtokomat, amennyiben azonban ezen birtok értéke tiszta hagyatékom hat tizenegyed részét meghaladná, köteles a többletet örökös társainak megtéríteni. Ha pedig ezen birtok a hat tizenegyedrészének meg nem felelne, ugy azon értékre kiegészítendő. Ezen pósteleki birtok épületei és felszerelése már leányom tulajdonai.

4. Köteles leányom, gróf Széchényi Antalné született gróf Wenckheim Krisztina jelen végrendeletben természetben, vagy készpénzben rendelt összes hagyományomat saját örök részének terhére kiadni, illetve kifizetni.

5. Felkérem és feljogosítom szeretett feleségemet, gróf Wenckheim Frigyesné született gróf Wenckheim Krisztinát, hogy ékszereim, arany, ezüst, bronz tárgyaimból, képeimből, saját tetszése és választása szerint megtartsa mind azt, a mit őhajt; ilyenmü többi értéktárgyaimat pedig gyermekeim, unokáim, testvéreim, unokatestvéreim, vejeim, sógornóm, özv. gróf Almásy Kálmáné született gróf Wenckheim, gróf Almásy Dénes Ö excelenciája, Hajnal Albert dr., Ambrus Vilma és Chauvin Joanne kisasszonyok között emlékül felossza, kivéve az orosz marschall botot, melyet Walterskirchen Xávérgórnak hagyományozók azon kérevel, hogy ezt ő Wolstháli hitbizományához csatolja:

6. Ötvenezer koronát rendelék azon célra, hogy abból közel álló cselédekem kegydíjakban részesítsenek. Ezenkívül Elberth Ignácz jágerem a magyar diszruhámon kívül egész ruházatombot kapja. Különben az összeg felosztására nőmet jogosítom fel.

7. A gyulai árvaháznak ötvenezer koronát, a gyulai római katolikus gimnáziumnak ötven ezer koronát hagyományozok, mely összegek halálom után egy évvel lesznek esedékesek.

8. A gyulai és eleki római kat. egyházak patronátusainak egy harmad részben engem illetőleg pósteleket illetően, illetőleg terhelvén, ezen jogok további gyakorlására, s a kapcsolatos kötelekességek teljesítése a pósteleki uradalmom joga és terhe lesz.

9. Miután szeretett feleségem saját külön vagyona rangjához illő ellátását biztosítja és miután hő vágyam, hogy Póstelek osztatlanul lehetőleg a régi családi tradícióknak megfelelőleg fenntartassék, felkérem őt, hogy megnyitandó hagyatékommal szemben özvegyi jogait ne érvényesítse és örökösökem örök részét a hagyatéknak megnyitásával adja ki. Amennyiben azonban a hagyatéknak egy része a feleségem külön tulajdonát képező uradalmak felszereléseit, — élő és holt leltárába van befektetve, ezen értéket nóm csak az örökség megnyitától számított két év alatt lesz köteles kiadni, de a hagyatéknak megnyitástól számítandó négy százalékos kamatokkal.

Összes eddigi végrendeletemet hatálytalannak jelentem ki. Ezen sajátkezüleg írott végrendeletemet névaláírással ellátom.

Ó-Kigyós 1911. évi november hó 19-én. Wenckheim Frigyes gróf s. k.

Alólírottak, mint végrendelet tételére felkért tanúk bizonyítjuk, hogy általunk személyesen ismert Wenckheim Frigyes gróf ur együttes jelenlétünkben ép elmével, szabad akarat elhatározással általunk értett magyar nyelven kijelentette, hogy ezen okirat az ő végrendeletét tartalmazza és ezen végrendeletet ő sajátkezüleg írta és sajátkezüleg írta alá.....

Ó-Kigyós 1911. évi november hó 19-én. Banner Béla s. k., Nagy Béla s. k., Szegedi Kálmán s. k.

Ezen végrendelet kihirdetett. Kir. járásbíró. Békéscsaba 1912. évi július hó 3-án. Szabó László s. k. kir. járásbíró. (P. H.)

Párisi milliomosok fosztoatója.

(Öngyilkosságba kergetett gyáros. —
Zseni, vagy gonosztevő?)

Távírási tudósítás.

Páris, július 18.

A párisi törvényszék már jó ideje foglalkozik egy Etienne René nevű szélhámos viselt dolgaival. Etienne értett ahhoz, hogy kell a szentimentalizmust a tudománnyal és a poézist az elektromossággal összekötni.

Etienne feltalálónak játszott ki magát. Szerényen a Chambert gróf álnevet választotta s ez alatt az álnév alatt megismerkedett egy Roussel nevű özvegygyel. Az özvegynek tekintélyes vagyonán kívül egy csodaszép leánya is volt s Etienne ur mindkettőt megakartá kaparítani. Az özvegygel elhitette, hogy egy kitűnő találmánya van: „elektromos fluidum” segítségével könnyen tudja az antik képeket restaurálni. Azonban neki, mint költőnek és írónak nem igen van pénze s ezért támogatást kért. Az öreg asszonyt Etienne érzégszavai meghatták, adott pénzt, sőt már úgy volt, hogy a szélhámos elveszi Rousselné leányát. Az asszony egyik rokona, Odier ur azonban tudomást szerzett a dologról, de az özvegyet nem lehetett kiábrándítani a hosszú haju „költőből” s Odier ur rábeszélésének mindössze annyi hatása lett, hogy a leány visszaküldte jeggyűrűjét a szélhámosnak. Később Odier bünyői feljelentést is tett. azonban miután Rousselné nem kívánta a szélhámos megbüntetését, Etienne, aki 225,000 frankot csalt ki az asszonytól, kisebb pénzbüntetés árán szabadult. Érdekes, hogy a tárgyaláson hogyan vallottak a tanúk és szakértők. Egy Fontaine nevű gyáros valósággal exponálta magát Etienne-ért, kijelentette, hogy a vádlott zseniális feltalálós s ő maga is meggyőződött az „elektromos fluidum” csodáiról. Az egyik szakértő, Branly tanár, kinek tudvalevőleg nagy része volt a drótnélküli táviró felfedezésében, kijelentette, hogy nem szabad egy felfedezőt, vagy kísérletezőt elkedvetleníteni s amíg valaki jóhiszemű, addig, bármennyi pénz is megy a kísérletezésekre, nem szabad neki szemrehányást tenni.

Később egy Salverte nevű ur tett feljelentést Etienne ellen, aki nagyobb összeget csalt ki tőle. Etienne ez alkalommal is megszabadult. Azt vitatta, hogy Salverte ur azért adta neki a pénzt, hogy találmányát kifejtse s ő az összeget tényleg erre a célra is fordította. A bíróság ez alapon fel is mentette a csalót.

Ma megint a bíróság előtt áll Etienne, de ma már sokkal komolyabb a dolog. Ugyanis Fontaine gyáros nemrég öngyilkosságot követett el. A gyáros családjába szintén beférközött a hosszuhajú feltalálós s csakhamar a család hölgytagjainak a kedvence lett. Ugyanis Etienne hipnotizmussal is foglalkozott s miután Fontaine felesége amugy is idegbajos, a beteg asszonyt könnyen hatalmába kerítette. Fontaine nek, aki illatszergyáros, azt beszélte Etienne-nek, hogy az elektromos fluidum nemcsak a régi képeket, de az öregedő asszonyok arcát is megfiatalítja. A gyáros már rá is állt, hogy társul Etienne-nel, de a felesége ellenkezett. Ekkor Etienne bebeszélte a gyárosnak, hogy a felesége elmebeteg s sikerült is neki a dolgot odáig vinni, hogy Fontaine a feleségét örültekházába csukatta. Ezután megkezdődött az „üzleti tevékenység.”

A feltalálós számára Fontaine Issy les-Moulineaux-ban egy gyárat rendezett be s ott a lombikok és retorták között szabadjára bocsáthatta Etienne ur feltalálós természetét, miután Fontaine gondoskodott a szükséges aprópénzről. De — és erről Etienne nem tehetett — Fontaine nek mindössze egy milliója volt s az összeg hamar elpárolgott a retorták között. Etienne személyes szám-

laja 551.000 frankot tett ki, a többi pedig elnyelték a kísérletezések. Fontaine nem akarta a szegységet tul élni s főbe lötte magát. Leánya, aki eddig gond nélkül élte világát, most atyja volt gyárában van alkalmazva. Etienne legujabb bünyőjében ma kezdtek meg a tárgyalást s konstálható, hogy a szakértők ma már valamivel rosszabbul vélekednek a feltalálóról és találmányáról. A tárgyalás előreláthatólag nyolc napig fog tartani.

Keresik a „Nemzeti Dal”-t.

(Az aradi muzeumból eltűnt nyomtatvány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, az aradi Kölcsey-egyesület elnöke néhány nappal ezelőtt írásban azt jelentette be Greén Nándor főkapitánynak, hogy Arad szab. kir. város tulajdonát alkotó negyvennyolcas ereklyemuzeumból elveszett Petőfi Sándor *Nemzeti Dal* című költeményének a pesti Landerer és Heckenast nyomdában 1848. március 15-én készült első kiadása. A nyomtatvány 610 muzeumi számot viselte és 1910. augusztus közepe táján még a muzeum birtokában volt, de azóta nem látták. Az elnök a rendőrség segítségét kérte a szerinte nagy értékű és unikumszámba menő nyomtatvány megkeresésére.

A főkapitány egy detektívot bizott meg a puthatolózással, aki a muzeumban kereste előbb a magyar sajtószabadság eme rítékának egyáltalán nem mondható példányát és ott egy bekeretezett üveglap alatt látott is egy Nemzeti Dal című nyomdaterméket, amely tényleg a Talpra Magyar szövege és felületes szemlélésre azt a benyomást kelti, mintha csakugyan a közkézen forgó és az irodalomtörténetekben fényképután készült faksimillélből ismert Heckenast féle sajtótermék lenne. A detektív erről jelentést tett a főkapitánynak, aki elrendelte, hogy Máthé János muzeumfelügyelőt hallgassa ki. A felügyelő azt a meglepő vallomást tette, hogy a muzeumból elvitt nyomtatvány most július hó elején került oda, még pedig Juhász Ferenc aradi könyvkereskedő, aki hat éven át a muzeum tisztviselője volt, adta azt neki.

— 1910. augusztus havában — vallotta Máthé — azt az utasítást kaptam Varjassy elnök úrtól, hogy a muzeum tulajdonát alkotó és ereklyeként őrzött értékesebb nyomtatványokat, írásokat rá-máztassam be és én egy csomót összeválogatva az íróasztalomra helyeztem el, hogy átadjam a keretezőnek. A feleségemet biztam meg a felügyelettel, míg én elmentem az üvegeshez, hogy vele a keretezésre nézve megállapodjam. Mikor hazajöttem, a feleségem azt mondta, hogy fent járt Juhász Ferenc muzeumi tisztviselő ur, meglátta az íróasztalon az elkészített nyomtatványokat, ezek közt a Heckenast nyomda kiadványát, Petőfi *nemzeti dalát*, azt magához vette azzal a kijelentéssel, hogy majd ő fog gondoskodni ennek az értékes darabnak a bekeretezéséről. Én erről nyomban jelentést tettem az elnök urnak, akinek utasítására többször felkerestem Juhász urat és kértem, hogy adja vissza a muzeum részére az említett ereklyét. Juhász ur mindig ígéretet tett, hogy visszaküldi, míg végre 1912. július elején Varjassy elnök ur parancsára újra elmentem hozzá és azt mondtam, hogy az utolsó felszólítást intézem hozzá, ekkor ő egy bekeretezett nyomtatványt adott át, amely ugyan a Nemzeti Dal szövegét tartalmazza, de nem az, amely mint ereklye a muzeumban volt. Erről is jelentést tettem Varjassy tanácsos urnak.

A felügyelő vallomása alapján a detektív a nyomdában érdeklődött, vajon a betűtípus, amelylyel a Juhász által átadott nyomtatvány a sajtó alól kikerült, az-e amellyel a Heckenast nyomda

március idusán Petőfi halhatatlan költeményét ki nyomatta. Így került aztán nyilvánosságra a dolog, de abban a téves formában, hogy „a rendőrség Petőfi Sándor kéziratát keresi, amelyet a muzeumból ellopták.” *Ez természetesen az első pillanatban már tévedésnek látszott*, mert a szabadságharc költőjének nemzeti ereklyeként őrzött kéziratjai, köztük a Nemzeti Dalé is, előbb a budapesti Nemzeti Muzeumban, most pedig ugyancsak országos jellegű helyen, a nemzet adakozásából a Petőfi Társaság buzgalma által létesített *Petőfi házában* vannak elhelyezve.

A rendőrségen szükségesnek találták, hogy Juhász Ferenc kijelentései is jegyzőkönyvbe kerüljenek és ezért ma délelőtt Szepekowszky Teofil rendőrhadnagy kihallgatta az aradi ereklyemuzeumnak volt tisztviselőjét.

Arról, — mondta Juhász — hogy az ereklyemuzeumból a Heckenast-féle nyomdában készült első kiadás elveszett volna, tudomásom nincs, mert véleményem szerint ez a nyomtatvány az ereklyemuzeumnak meg sem volt, tehát onnan el sem vehetett. De nem azért, mintha a felügyelet szigora és pontossága tenné ezt lehetetlenné. Sőt ellenkezőleg áll a dolog. *A muzeumban a felügyelet laza*. Megtörténik például az is, hogy Máthé néha napokig feléje sem néz a muzeumnak és az ott járó látogatókat senki sem ellenőrzi, el lehet onnan vinni azt, amit akarnak. Azt pedig határozottan tagadom, hogy én akár ezt, vagy akár mást a muzeumból, amelynek hat évig a tisztviselője voltam, elvittem volna és ennek bizonyításul csak annyit akarok megjegyezni, hogy én teljesen díjtalanul végeztem a tiszteket, sőt egy értékes pénzugyteményt is ajándékoztam a muzeumnak. Ami Máthé felügyelőnek és feleségének vallomását illeti, ki kell jelentenem, hogy az rosszakaratu ráfogás s elejétől végig alaptalan állítások sorozata. Az igaz, hogy Máthé két éven belül többször megjelent nálam és kérte tőlem a többször említett nyomtatványt és én erről Szöllősy István igazgatónak, a Kölcsey-egyesület főtitkárának említést is tettem, tanácsot kérve tőle, hogy mit cselekedjem. Szöllősy azt mondta, hogy az egyesület elnökségének is van tudomása arról, hogy Máthé nálam keresi a Nemzeti Dal egyik első kiadását, de tanácsot arra nézve nem adott, hogy miként járjak el az ügyben. Én, hogy a felügyelőzaklatásaitól megszabaduljak, egy Szilágyi féle Magyarország története című munkából kitéptem Petőfi költeményének eredetije után készült fotografikus faksimilét, azt berámáztattam és átadtam Máthénak. Az én cselekedetem háttérben semmiféle csalási szándék nincs és nem is volt és csak azt akartam ezzel elérni, hogy a bosszantó zaklatások megszűnjenek. A Petőfi versről készült eredeti nyomtatvány értéke legfeljebb ma kétszáz koronára tehető és már csak azért sem lenne értelme, hogy ezt valaki eltulajdonítsa, mert magánembernek el sem adható.

Megkérdeztük Varjassy Árpád királyi tanfelügyelőt, a Kölcsey-egyesület elnökét, aki a következőket mondta:

— *Nem igaz az, hogy az ereklyemuzeumból eredeti Petőfi kézirat veszett el, mert ilyen sohasem volt a muzeum tulajdonában*. A Nemzeti Dal című Petőfi versnek 1848. március 15-én a Landerer és Heckenast féle nyomdában készült 610. számot viselő példánya az, amely eltűnt. Ez a muzeumnak husz évig volt tulajdonában. E körül folyik a vizsgálat.

A rendőri sajtóiroda ez ügyben a következőket közli:

Varjassy Árpád, a Kölcsey-egyesület elnöke folyó hó 16-ikán bejelentette, hogy a szabadságharc emléktárgyak országos muzeumában volt Petőfi Sándor *Nemzeti Dal* („Talpra Magyar”)-jának a pesti Heckenast féle nyomdában 1848-ban készült nyomtatványának egyik példánya ismeretlen módon elveszett. Bár lopásról emítés nem téte-

tett, de mert az elnök a nyomtatványt nagyjértékűnek jelezte, a nyomozás folyamatba tetetett. Máthé András felügyelő és neje azt állítják, hogy a nyomtatványt még 1910. augusztus havában Juhász Ferenc aradi könyvkereskedő vitte el magával, ezt látták. Máthé többször kérte vissza Juhásztól a nyomtatványt, de ez mindenféle kifogásokkal halasztgatta a nyomtatvány visszaadását, míg 1912. július elején egy berámázott Nemzeti Dal nyomtatványt adott át Máthénak, melyről kiderült, hogy nem az elveszett példány.

Juhász Ferenc tagadja, hogy a nyomtatványt elvitte. Máthé és felesége vallomásában foglaltak rosszakaratu állításoknak és valótlanágoknak jelenti ki. Kétsébe vonja, hogy nyomtatvány egyáltalában létezett volna a muzeumban. Ő legalább hat évi működése alatt nem látta. Tény, hogy hónapokkal ezelőtt azzal állott elő Máthé Juhásznak, hogy a hónapokkal ezelőtt elvitt kérdéses nyomtatványt adná vissza. Juhász tagadta, hogy elvitte, de többszöri zaklatástól csak úgy menekült, hogy egy Szilágyi féle történelmi könyvből egy Nemzeti Dal című nyomtatványt kivágott, berámázta és Máthénak átadta, de nem állította, hogy az az általa elvitt, sem pedig csalárd szándék ténykedése mögött nem rejlett. A nyomtatványon látható régiségi jeleket sem ő idézte elő, hanem úgy magyarázza azokat, hogy a könyv, amelyből kivágta egy kölcsönkönyvtári példány s így a nyomtatvány is a sok használatától változott el. A nyomozás még folyik.

Öngyilkos

aradi szökevény szerelmesek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Érsekujvár, július 18.

Az Aradi Közlöny néhány nappal ezelőtt megírta, hogy egy szép, fiatal szöke leány Aradról eltűnt a szerelmével együtt. Akkor névtelenül írtuk meg az esetet, mert nem tudhattuk, vajon a fiatal leány nem tér-e vissza szülei házához és nem akartuk megbélyegeztetni a nyilvánosság előtt.

Ma azután olyan jelentés érkezett, amely azt igazolja, hogy a leány és szerelme öngyilkosságot követett el. Szombati lapunkban közöltük, hogy egy lugosi állami tisztviselő a leányát Aradra küldte, mert el akarták felejtetni gyermekükkel azt a fiatal embert, aki iránt az utóbbi években szerelmet érzett. Most kiegészítjük akkori közlésünket. A szökevény leány, Buzsor Teréz, Buzsor Károly lugosi postatiszt gyermeke, aki szerelmes lett Tóth Lajos lugosi szabósegédbe, s a fiu is meleg érzelmekkel viseltetett a leány iránt. Buzsor Terézt szülei Aradra küldték itteni rokonaihoz — felejtetni. A fiu utána jött szép ideáljának és megszöktette. Azóta nem hallattak magukról semmit. Most aztán a következőket jelentik Érsekujvárról:

E hónap 14-én este az itteni Nemzeti Szállóban egy fiatal nő és férfi szállott meg. A bejelentőlapra csak ennyit írtak: Tóth Lajos és neje Luogoról. Este, anélkül, hogy a szállót egy percre is elhagyták volna, nyugóra tértek. Másnap délután a fiatal pár kísért a város Babka-temetőjébe. Az ismeretlen férfi és a nő a temető hátsó, legelhagyottabb részén, ott, ahol már az öngyilkosok sírjai vannak, öngyilkosságot követett el. Valószínűleg a férfi előbb szíven lötte a leányt, azután önmagát. Minthogy aznap az esti órákban volt csak temetés, az öngyilkosságot elég későn, 6 óra felé vették észre, mikor már egymás mellett feküdve holtan találták őket.

A nő 22—23 évesnek látszik, dus aranyszöke haja van, fehér bluz, szürke szövetszoknya, fehér selyempipó, fehér nyárikalap piros tollal volt rajta. A férfi — kinél 60 koronát és aranyórát láncsal találtak — 20—22 évesnek látszik, rajta szürke ruha, fekete fűzőcipő, fehér szalmakalap. Arca hosszasan beretvált.

Ma este az öngyilkospár még mindig elteme-

tetlenül, azon mód, amint rája akadtak, fekszik a hullaházban, melynek le nem rolózott ablakához a kora reggeli óráktól késő estig bucsujárást rendez a kíváncsi kis város publikuma.

Betörőkkel cimboráló

rendőrség.

(A newyorki államügyész újabb vádjai)

Távirati tudósítás.

Newyork, július 18.

Megírtuk, hogy Newyorkban meggyilkolták Rosenthal játékbarlangtulajdonost és hogy az ügyesség a gyilkosságban való részvétellel valószínűleg a newyorki rendőrséget.

Mint ma Newyorkból jelentik, az ügyesség nyilatkozatot tesz közzé, amelyben megállapítja, hogy Rosenthal meggyilkolását egy detektívhadnagy husz lépés távolságból és hat rendőr ötven lépés távolságból nézte s egyikük sem tett kísérletet arra, hogy a gyilkosokat föltartóztassa, vagy az autómobil ildözze. Csak arra járó embereknek köszönhető, hogy a gyilkosok nevét tudják, mert megjegyezték az autómobil számát.

A szerkesztősegeket már félórával a gyilkosság előtt ostromolták kérdésekkel, vajon igaz-e, hogy Rosenthal meggyilkolták.

Newyorkból jelentik: Rosenthal gyilkosait mindezeideig nem fogták el. Sapiro sófőr, akit letartóztattak, elmondta, hogy az autómobilban banditák voltak, akiket a bank játékosai béreltek fel a gyilkosságra. A rendőrfőnök egy tisztviselőt küldött Waldock ügyészhez, aki azt állította, hogy a rendőrség tartja fenn a kártyabarlangokat és felhívta, hogy ez állításait bizonyítsa be. Waldock kijelentette, hogy igenis a rendőrségnek tudomása volt róla, hogy a játékbank tulajdonosa ellen gyilkosságot terveznek és hogy azért akartak megszabadulni Rosenthaltól, mert féltek a leleplezéseitől. Négy gyanús embert letartóztattak a mai nap, míg a többi bűnösöket háromszáz detektív üldözi.

Másik távirati jelentés szerint Rosenthal egy titkos megegyezés értelmében gyilkolták meg, amely megegyezés a rendőrség és a newyorki betörővilág közt jött létre. Newyorkban óriási felháborodással beszélnek az esetről, mert lehetlennék tartják, hogy öt millió ember élete és vagyona annak a rendőrségnek legyen kiszolgáltatva, amely a helyett, hogy megvédelmezné, életére tör.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Kinevezés. A nagyvárad kir. főügyész az aradi kir. törvényszéknél üresedésben levő főhatalmi állásra Reményi Ágoston aradi lakost nevezte ki.

§ Merénylet a királyi biztos ellen. Zagyvából jelentik: Cuvaj Ede királyi biztos ellen megkísérelt merénylet ügyében a vizsgálat befejeződött. A bűnrészességgel vádolt négy tanulót szabadon bocsátották. Az ügyesség elkészítette és kiadta a vádiratot, úgy, hogy a merénylet ügye legközelebb tárgyalásra kerül.

§ Tisza Kálmán grótot kihallgatták. Nagyszalontáról jelentik: A budapesti vizsgálóbíró megkeresésére Szarka Sándor dr. szalontai vezető járásbíró kihallgatta Tisza Kálmán grótot Kovács Gyula június 7-iki merénylete ügyében.

§ Ki ölte meg a rendőrt? Emlékezetes még, hogy Budapesten a május 23-iki utcai tüntetés alkalmával a Hold-utcában revolverrel agyonlőtték Ritter József lovasrendőrt. Az ismeretlen tettes földerítésére megindult a nyomozás, de eddig biztos eredményt fölmutatni nem sikerült. Vassdr. vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta Kis István, Kovács István, Nagy Vilmos, Dus József, Kardos István, Salamon Ferenc, Gali István és Peti József lovasrendőröket, akik a szerencsétlen eset idején a Hold-utcában, illetőleg a Kálmán-utcában teljesítették szolgálatot. A lovasrendőrök nagyobbára már ismert tényeket adtak elő a vizsgálóbíróknak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: *Cigányszerelem*, operette. Wlassák Vilma és Cseh Ferenc bucsufellépte.

Szombat: *Ezred apja*, bohózat. Vendrey Ferenc felléptével.

Vasárnap: *Aranykakas*, bohózat. Vendrey Ferenc felléptével.

* Rip Van Vinkle. A nyári bucsuztató, sajnos nem alkalmas mérték annak megértésére, hogy mennyire férközött be egy művész a közönség kegyeibe. A színházba járó publikum nagy része távol van és így Ladiszlav József mai bucsufellépésén nem jutott ki számára a méltán megérdemelt elismerés olyan mértékben, mint a milyennek szívesen láttuk volna. Éveken át volt kitűnő tagja színtársulatunknak. Szép baritonját különösen operákban élveztuk és értékeltük. Törekvő, derék művész, aki mint privat ember is sok szimpátiát szerzett magának aradi működése alatt. Rip Van Vinklében, egyik legjobb szerepében bucsuzott és sok-sok taps jutalmazta szép alakítását. Kedves eredetisége volt a mai előadásnak, két bájos csöppségnek, Wolf Gyuszinak és enivaló kis hugának Bözsikének fellépte. A darab gyermekszerepében meglepő biztonsággal léptek a közönség elé, aztán énekeltek, játszottak, mintha mindig a színpadon mozognának. Taps, cukor, még koszoru is annyi jutott a két kis debütánsnak, hogy elég lesz egészen az esküvőjükig. H. G.

* Vendrey vendégszereplése. Minden diéséret és nagytás nélkül állapíthatjuk meg, hogy ilyen kitűnő nyári szezonja talán még soha nem volt Aradnak, mint az idén. Az igazgatóság nagy gondnal, áldozatkészséggel állította össze a szezon műsorát, kitűnő darabok bemutatója egymást követték, az ország legkiválóbb művészei vendégszerepeltek Aradon. Most e hét végén pedig az aradi közönség dédelgetett kedvence, Vendrey vendégszerepel két napon át. Szombaton az Ezred apjában lép fel, vasárnap pedig egyik legkiválóbb alakítását, az Aranykakas Dachselmayer-jét játsza.

* Vasárnap délután Faragó Jenő. Konti József énekes történelmi színműve, A löcsei fehér asszony kerül színre. A darabnak az elmúlt héten volt a premiérje s ekkor nagy sikert aratott.

* Wlassák Vilma és Cseh Ferenc bucsufellépte. Az aradi társulat énekes, illetve operensemblejének két erőssége, Wlassák Vilma és Cseh Ferenc pénteken bucsuznak el az aradi közönségtől, a Cigányszerelemben.

* Az ördög pirulái látványos bohózat lesz a színház legközelebbi bemutatója. A látványos bohózat hétkön kerül először színre. 14 képből áll, amelyek a következők: 1-ső kép: A leánykerő pulykává változik. 2-ik kép: A sétáló erkély. 3-ik kép: Az elbűvölt luga. 4-ik kép: A boszorkány-tanya. 5-ik kép: A szapora lámpa. 6-ik kép: 1111 éves menyasszony. 7-ik kép: Utazás gyaloghintón. 8-ik kép: A levágott fejű ember. 9-ik kép: A felrobbant vonat. 10-ik kép: A bohóság szigete. 11-ik kép: Az összeragasztott patyikus. 12-ik kép: 1111 éves menyasszony esküvője. 13-ik kép: A szerelem hatalma. 14-ik kép: A kiengesztelés.

* Az irlandi hős. (Az Apolló slágere.) Az Apolló csütörtöki premier-estje a legteljesebb csodálattal töltötte el a publikumot. Mert amit az Apolló igazgatósága itt produkált, az a legnagyobb dicséretet érdemli ki. A műsor minden egyes száma a szenzáció erejével hat, új, gyönyörű, megkapó minden egyes film. A műsornak azonban van egy kiemelkedő száma, egy történelmi dráma, az irlandi hős. A dráma az irek szabadságharcának egy csodásan szép, megkapó jelenetét állítja elénk. A szabadságharc egyik vezére a forradalom leverése után visszatér szülőföldjére, ott felismerik s a börtönbe hurcolják. A

hős vezérnek halált mondanak fejére. Kivégzésre nem kerül a sor, mert a lelkész a bitója alól menti meg az irlandi hőst. Ez a rövid, nagy konturnóba váza a gyönyörűen megkomponált, csodás finomsággal megjátszott képnek, amely a mai bemutatón óriási sikert aratott. Az irlandi hős a pénteki műsorban is színe kerül. 177

* Uj könyvek. Bölsche: Szorelem az élő világában, Dumas Napóleon, Bíró: Kunszállási emberek, Lázár: Bethulia, Barret: A towerhilli titok, Jászai: Nemzeti államok, Sombart: Die Juden, kaphatók *Kerpel könyvkereskedésében.*

A „fejedelem“ unokája.

(Különös fogoly az aradi rendőrségen)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 18.

Különös embert őriznek tegnap este óta az aradi rendőrség fogságában. Amikor ma reggel Green Nándor tb. főkapitány a cellából felhozatta, a fiatal ember büszkén mutatkozott be:

— Barsai, de nagybarsai Barsay Elemér vagyok, — azzal végig simított a tömött és kuszált haján és nyugodtan nézett a főkapitány szemébe.

A rendőrfőkapitány csodálkozva mérte végig a furcsa külsejű ifjut. A beesett sovány arcot pergamentszerű bőr borította, melyből hegyesen állottak ki a fekete szakállszőrök. Az egész ember külsején a züllöttség és olthatatlanság jelei mutatkoztak.

— Honnan került maga ide? — kérdezte a főkapitány.

— Én a fejedelem Barsay Domokosnak vagyok az unokája — mondta, — Barsay Andor dévai országgyűlési képviselő az unokafivérem, apám pedig Szászsebesen pénzügyőri főbiztos.

A fiatal ember cinikusan és kérkedve vallotta be bűneit.

— Most Szombathelyről jöttem az ottani fogságból, ahol hat hónapot ültem okirathamisítás miatt. Az a bűnöm, hogy nagyon szeretek utazni. Mivel pedig pénzem nincs, kénytelen vagyok kényszerleveleket hamisítani és azzal bejárni a fél országot. Ezt a bátóságom közokirathamisításnak minősítik, holott csak közönséges kihágás. Azzal, hogy én a vasutat megkárosítottam, nem követek el nagy bűnt. Ilyen apró dolgokért nem kellene az embert mindjárt bebörtönözni.

A főkapitány azután megállapította, hogy az elzüllött fiatal embert néhány nappal ezelőtt bocsátották a szombathelyi fogságból és kényszerlevelet adtak ki neki, hogy illetőségi helyére utazzék. Barsay Elemér azonban eltért a rendes utiránytól, nem Nagyváradra, hanem Arad felé utazott és itt kiszállt. Néhány koronával betért a vasút mellett levő Grünhut féle korcsmába és hamarosan leitta magát.

— A korcsmában — mondotta nagy bőbeszédűséggel — hozzám hasonló emberekkel kerültem össze és azok mindjárt felismerték bennem az országos csavargó stricit. Néhány jó pipával összebarátkoztam a korcsmában, de egyszerre csak ott termett a korcsmáros és kilődítot engem az ajtón. Mint utólag megtudtam ez azért történt, mert a korcsmahelyiségben szundikáló egyik paraszt embernek a zsebkendőjét, amelyben pénz volt, állítólag el akartam venni. Erről én nem tudok semmit. Az tény, hogy a földön fekvő egyik zsebkendőre rátettem a lábamat, de minden bűnös szándék nélkül. A korcsmában levők, úgy látszik, kitűnő tolvajt sejtettek bennem, azt hitték, hogy lopni akarok és ezért kidobtak. Egy másik korcsmában azután összeakadtam valamelyik detektivvel és az szives volt engem a rendőrségre kalauzolni.

A főkapitányságon egyelőre öt napi elzárásra ítélték, azért mert elvert a kényszerlevél eredeti utirányától, azonkívül pedig lopás miatt külön eljárást indítottak ellene, mert a tanúk szerint csakugyan egy alvó parasztembernek a zsebében kotorászott a Barsayivadék.

Az életét a nemes származású férfiu a következőképen mondogta el a főkapitánynak:

— Gyulafehérvárott hat gimnáziumot végeztem. Meguntam a tanulást és beálltam Ferenc rendi szerzetesnek és rövid ideig a máriaradnai zárdában is teljesítettem szolgálatot. Amikor az angol-bur háboru kitört, felébredt bennem a kalandvágy, megszöktem a zárdából és angol, meg olasz hajókra, amelyek lovakat szállítottak, mint loápoló Transwalba utaztam. Azután beláttam, hogy a háboru nem nekem való, otthagytam a baráteret és négy évig a külföldön csavargtam. Amikor haza kerültem, beálltam Heves Béla szintársulatához, rossz vérem azonban lopásra készített. Később írók lettem, de onnan is elkergettek, mert loptam. A bíróságok már hatszor ítétek el és ha így bántak velem, kénytelen leszek anarchista lenni. Azt már elérték, hogy istentagadó vagyok, de ha békében nem hagynak, beállok az anarchisták szövettségébe.

HIREK.

Fuchs Jenő dr.
ismét világbajnok.
(Magyar vívók győzelme az Olimpiádon.)

Távirati tudósítás.

Stockholm, július 18.

Az olimpiai versenyek a magyarokra még sem végződtek olyan kedvezőtlenül, amint azt az első napok eredményeiből szomorúan következtették. A magyar versenyzők két világbajnokságot hoztak haza ama nagy versenyből, amelyen a világ legkiválóbb sportamatőrjei vetélkedtek az elsőségért. Igaz, hogy a labdarúgás, uszás, futás sajnálatos eredményekkel járt a magyar csoportokra, azonban a *cellövészet világbajnokságát* egy magyar ifju, Prokop Sándor nyerte meg. Most késő éjszaka azt az örömdetes hírt hozza a táviró, hogy *világbajnokságunk egygyel ismét megsaporodott.* Tegnapelőtt a vívó csapatversenyben a magyar kardforgatók jutottak legelső helyre, ma pedig az *egyéni versenyben vitték el ifjaink a legelső díjakat.* Ma volt a vívásban a döntő mérkőzés, amelyben a világbajnokságot *Fuchs Jenő dr. budapesti ügyvéd nyerte meg, kivülr pedig még hat magyar vívó vitt el díjat.* A verseny győztesei a következő sorrendben következnek: 1. (világbajnok) *Fuchs Jenő dr.* 2. *Békessy,* 3. *Mészáros Ervin,* 4. *Schenkel,* 5. *Nadinado* (olasz) és még két magyar.

Fuchs dr. tudvalevőleg most másodikban szerzi meg a világbajnokságot. Négy évvel ezelőtt a londoni olimpiádon vitte diadalra a magyar vitézséget és ügyességet. Érdekes volt, hogy nemsokára a londoni nagy győzelem után Fuchs dr. Budapesten egy *kardpárbajban megsebesült,* ellenfele pedig sértetlen maradt.

— A külügyminiszter a királynál. *Ischlből* jelentik: Berchtold gróf közös külügyminiszter ma kihallgatáson jelentkezett a felségnél. Az audiencia után Erzsébet-szállóbeli lakására tért vissza. A szálló előcsarnokában tanácskozást folytatott Schiller László báró nagykövettel, Csekonics gróffal s Flotow báró berlini nagykövetségi tanácsossal. Ezután a miniszter Csekonics gróf kíséretében lakására tért.

— Egy gróf öngyilkos kísérlete. *Párisból* jelentik: Nagy feltűnést kelt *Hohenhal* grófnak öngyilkos kísérlete. A gróf néhány évvel ezelőtt egy híres színésznőt vett feleségül. Tegnap meglátogatta egy barátja, akinek távozása után másodemeleti lakásának ablakából az utca közepére ugrott. Súlyosan sérült állapotban hórházba szállították.

— A herceg vegetáriánus farkasa. *APárisban* élő *Trubeckoi* herceg, aki mint állatszobrász jó nevet szerzett magának és akit Páris művészi és társadalmi köreiben nagyon kedvelnek, párisi villájának kertjében több farkast tart. Ezek közül egy pár kötelen vezette állandó kísérője a hercegnek. A fenevadak közül az egyik a hercegnek a minap fogadott Nanson nevű kísérítő szolgáját megtámadta és a lábikrájából kiharapott egy darabot. Erre Nanson nyolcezer márkát ítélt ki a herceget, aki a bíróság előtt azt hangoztatta, hogy a szobán forgó állat, amely különben is lanera volt kövére, nem is mondható farkasnak, mert negyedrészen van benne farkasvér, de háromnegyedrészen kutyavér. Hangoztatta továbbá, hogy ő maga vegetáriánus és larkasok is vegetáriánus koszra fogta, ami bizonyára lecsöndestette vadágukat. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy ezt a *bepanaszolt farkast* egyszer egy egyenruhás szolga bántalmazta és azóta a farkas határozottan *haragszik minden szolgaféle emberre.*

— Vcrsény a személyvonattal. *Kaposváról* táviratozzák: *Várdai* Géza pécsi automobil-omnibusz-tulajdonos ma éjjel egy órakor automobilomnibuszán *Kaposvártól* kezdve versenyezni kezdett a *Budapest felé robogó személyvonattal.* A pécsi utcai vasuti átjárójánál már megelőzte a vonatot s bár a közeledő vonat miatt mind a két sorompó le volt eresztve, *Várdai* az őrült iramban rohanó gépkocsival nekiment a vasuti sorompónak, összetört, azután tovább száguldott. Csak a véletlen megmentte, hogy a lokomotív el nem ütötte a kocsiját. *Várdainak* ezután utána táviratoztak, de oly rémes vágatással repült keresztül az egyes falukon, hogy foltartóztatni egyáltalán nem lehetett. Az eljárást megindították ellene.

— *Meghalt egy katona-pilóta.* *Lipcséből* jelentik: A *Lindenthali* repülőterem ma reggel *Preusser* 107. ezredbeli hadnagy szerencsétlenül járt. Leszálláskor repülőgépe oly hevesen ütődött a talajhoz, hogy két bukfencet vetett. *Preusser* hadnagy koponyatörést és egyéb súlyos sebeket szenvedett, amelyekbe alig néhány perc múlva belehalt.

— *Arató sztrájk.* *Hosszupályából* jelentik: *Lichtenstein* Jenő birtokán háromszázötven arató sztrájkba lépett. A munkások nem voltak megelégedve a munkabérrel és a kialakított összegnél többet követeltek. A vereskei főszolgabíró *Bernát Lajos* szolgabíró küldötte ki a helyszínre, aki tárgyalásokat folytatott az aratókkal és már sikerült is annyit elérnie, hogy a sztrájkolók munkába állottak, de a tárgyalások még tovább folynak. — *Szekszúrdról* jelentik: A tolnamegyei dombovári és tamási járásokban évek óta állandóan összetűzések vannak a birtokosok és az aratók között. Még emlékeztet az 1905. évi arató-sztrájk, amelynek megszüntetéséhez az egész Dunántul csendőrségét és a budapesti katonaságot kellett kivezényelni, az idén a földmívelésügyi kormány május havában figyelmeztette az *Eszterházy* uradalmat, hogy arató-sztrájk készül és ezért a tamási járásban hatvan csendőrt rendeltek ki, de ezek mellett az óvintézkedések mellett is több helyen kitört a sztrájk. Egyesek gyujtogatástól sem riadtak vissza és nyolc helyen gyujtották fel a gabonát. A tüzeket csak nagy nehezen sikerült eloltani. A sztrájk oka az, hogy a munkások az eddigi kilencedrészt helyett nyolcadrészt és élelmezést követelnek, amit azonban a bérlők és tulajdonosok nem hajlandók megadni. A sztrájk még mindig nem ért véget.

— *Lemondtak a rendőrök.* Ez sem valami nagy újság már, — hát *Kiskőrösön* is megeshetik. A kiskőrösi rendőrök valamennyien beadták lemondásukat. Elhatározásukat azzal indokolták, hogy terhes munkájukkal szemben oly aránytalanul csekély fizetést kapnak, hogy abból megélni nem tudnak. A képviselőtestületnek több ízben panaszkodtak, de mivel az a sorsukon mindaddig nem segített, tovább nem várnak, s elhatározták, hogy megválnak az állásuktól. És az előjárás mit tett? Szeptember elejére elfogadta lemondásukat s akkor, mint mondani szokás, új rendőrállományt szervez.

— **Kémnek nézett aviatikus.** Berlinből jelentik: *Abrahamovicz* orosz aviatikus, aki Berlinből Pétervárra akart repülni, *Königsbergben kémkedés gyanújába került.* A legutóbbi éjszakán megjelentek a lakásán, átkutatták utazókészletét, ahol azonban semmi gyanúsat sem találtak, csupán csak az aeroplánjában volt két browning-pisztoly és töltények voltak nála. Az aviatikus azonban kijelentette, hogy ezeket az orosz konzul tanácsára tette, hogy a vad vidékeken, amelyekre keresztül fog repülni, biztonságban legyen. A rendőrség ezután visszaadta az elkobzott tárgyakat és *Abrahamovicz* tovább folytatta légi útját.

— **Hochmann nem lehet Hunyadi.** Hochmann László szatmári lakos folyamodott a belügyminiszterhez, hogy engedje meg nevének „Hunyadi“-ra való változtatását. A miniszter elutasította Hochmann László kérelmét, mert a Hunyadi név történelmi név és Hochmann esetleg nem lehet olyan méltó annak viselésére, mint például a keserűvíz.

— **A primadonna ékszerei.** Tenkéről jelentik: Tenkén két hét óta játszik *Krasznai színigazgató társulata.* Tegnap este az előadás alatt *Andai Ella* primadonnának az öltözékéből eltűntek nyolcszáz korona értékű ékszerei. A színésznő följelentést tett és ma a tenkei csendőrség kézzre is kerítette a tolvajakat. Az ékszereket a társulat másik primadonnája, *Krasznai Mariska* és *Bihari Alajos* színész lopták el s postára adták egy budapesti zálogház címére értékesítés végett. A csendőrség előtt a tolvaj primadonna és vőlegénye *Bihari Alajos* beismerték a lopást, mire tartóztatták őket s bezáratják a nagyvárad ügyészség fogházába. Az eset Tenkén kinos feltűnést keltett. E hiradással szemben újabban azt jelentik, hogy *Krasznai Mariskát* nem tartóztatták le; nincs is már Tenkén, hanem *Élesden.* A károsult primadonnával sürgönyileg közölték ma Tenkéről, hogy a gyűrű megkerült.

— **Elsikkasztott ajánlott levél.** Pozsonyból jelentik: Nagy sikkasztásnak jöttek nyomára a pozsonyi főpostahivatalnál. Egyik pénzintézet ajánlott levelet adott fel, amelyben nagyobb összeg, — állítólag *hatvan ezer korona* — volt. A levél azonban már a kezelésnél eltűnt. A hiányt a rendes ajánlott levelek rovarcsolálásánál derítették föl, néhány nap múlva pedig a reklamáció is bizonyította a levél eltűnését. A rendőrség már nyomában van a sikkasztónak. Érdekes, hogy a pénzintézet takarékos akart lenni s nagyobb portaköltséget elkerülése végett adta fel ajánlott levélben a pénzt. Alaposan ráfizetett.

— **Felrobbant cséplőgép.** *Szolnokról* jelentik: Ifjú *Tóth István* mechanikus ma gőzcséplőgépét a szántóföldre akarta kiszállítani. Utközben észrevette, hogy sok a gőz a kazánban, ki akarta nyitni a „biztosító-csapot”, de a kazán ebben a pillanatban felrobbant. Az irtózatos robbanásnak *Tóth, Zimbó Lajos* nevű 16 éves fűtője s egy közelben őgyelgő asszony áldozatul esett. A mezőn dolgozók közül ötven súlyosan, ketten pedig könnyebben megsebesültek.

— **Öngyilkos szerelmes asszony.** Ma este kilenc órakor egy vagyonos aradi gazdálkodónak, *Ursz Tódornak*, fiatal 19 éves felesége öngyilkosságot követett el. Az asszony, aki a *Vas Gereben-utca* 11 számú házban lakik, marólugot ivott és súlyos sérülésekkel került a kórházba. Az első segélyben *Stauber Andor* dr. kerületi orvos részéte. A kórházban *Fenesán János* ügyeletes rendőrtisztviselő hallgatta ki, akinek elmondotta, hogy szerelmi bánata miatt akart megválni az élettől. A férjétől elváltan élt, mert egy katonába lett szerelmes, aki most tölti szolgálati idejét a harmincharmadik gyalogezredben, ez azonban kedden megjelent nála és kijelentette, hogy nem fogja feleségül venni, inkább bentmarad és tovább szolgál a katonaságnál, semhogy egybe kelljen vele kelni. Az öngyilkos állapota súlyos.

— **Megtalált hulla.** *Fennlak* község előljárósága ma telefonon arról értesítette a rendőrséget, hogy a község határában a *Maros* folyó partra dobta *Juhász István* közhúszár holttestét. A húszár, mint ezt megírtuk, kedden az usztatási gyakorlatok alkalmával fulladt a vízbe.

— **Életmentő mozdonyvezető.** Izgalmas jelenetnek voltak tanui tegnap a budapest—aradi személyvonat u'asai. Bekéscsillár állomásra való bejutáskor a vonat hirtelen megállott, úgy, hogy annak utasai egymásnak dőltek. A megriadt utasok kérdezősködésére kiderült, hogy egy vasuti hordár az érkező vonat elé tolt egy kocsi podgyaszt oly közel a sínhez, hogy a mozdonyvezető sipjellel figyelmeztetést adott. A hordár befördítette a kocsi podgyaszt a sínek közé és fejvesztve maga is utánuk ugrott a teljes gőzzel berobogó vonat elé. Csak a mozdonyvezető lélekjelenléte, ki rögtön teljes ellengőzt adott, mentette meg a biztos elgázolástól, mert a mozdony ütközője már így is érte. Az állomás nagyszámu közönsége lelkesen megéljenzte Molnár Bélát, az éber mozdonyvezetőt.

— **Aki ötödször törte el a lábát.** Panadán János fuvaros homokot szállított kétfogatu kocsiján a Marosból. A Kossuth Lajos téren eltört a kocsi rudja, a lovak megrántották a gyeplőt, a fuvaros leesett, a kocsi átinent a ballábán és eltörte. A mentők a kórházba szállították. Panadánt ma ötödször éri az ilyen szerencsétlenség. Négy esetben meggyógyult a törött lába.

— **Vércse és galamb.** Kánikulában semmi sem meglepő, tehát a közönség is elnézte, hogy a postán késedelmeskedik ez a nagy attrakció, melynek bemutatását csütörtökre tűzte ki az Uránia. Egy napos mulasztás után pénteken kerül előadásra *Petrás* mindenütt óriási sikert aratott drámája, a *Vércse és galamb.* Szövege rajta van minden színlapon, itt csak annyit említenek meg róla, hogy az *Ambrozio* film gyár, mely Olaszország legelső filmgyára ötezer lírát tűzött ki egy izgalmas tárgyú drámára és hétszáz pályamunka közül *Petrás, Vércse és galambja* vitte el a díjat. A ezeröttszáz méteres film folyton fokozódó hatása teljes mértékben lekötöti figyelmünket, próbára teszi idegeinket és méltónak bizonyul az „ördögi hatású kép” elnevezésre. A fenomenális képet az emített késedelem folytán csupán pénteken adják elő. 175.

— **Orvosi körökből.** *D. Graur* Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től *Deák Ferenc-utca* 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a *Vasszállóval* szemben helyezte át. Bejárat a *Weitzer J.-utca* ből is.

— **Magyarország első női-zene-kara a Fehér Kereszt kávéházban.** Folyó hó 20-ától, szombattól kezdve naponként az Aradon is jó hírnévnek örvendő *Szabó-féle* női zenekar hangversenyez a Fehér Kereszt kávéházban. A zenekar Földesi Szerén vezetésével már játszott Aradon. Ezuttal új tagokkal jön. A zenekar tagjai: *Szendrei Tusi* k. a. hegedűművész. Nagy Ida k. a. zongora művész. *Slótzler Lili* k. a. harmonium művész. *Rónai Katika* k. a. cselló művész. *Goldmann A.* ur karmester. *Kiss J.* ur hangverseny mester. *Goldmann J.* ur ütőhangszer-művész. A hangverseny estélyekre felhívjuk a zenepártoló közönség figyelmét. 4658

— **A nyár kész veszedelem** kisdedeinknek, mert a hőség nemcsak gyorsítja az ételnek romlását, de közvetlenül is hátrányosan befolyásolja a csecsemők emésztését. Hányzékés és hasmenés ilyenkor napirenden vannak. Ez idejekorán megelőzhető, ha a tejhez „Kufeke“-t adunk, vagy „Kufeke“-t tisztán vízben főzzük. Ez a könnyen emészthető táplálékony eledel állandóan legobbban sziveltetik, szabályozza az emésztést és alkalmas kellemetlen betegségek megakadályozására.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 17—18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* *Pócsi Ferenc* faelárúsitónak *Madga* nevű leánya. *Mikán Ferenc* áll. felvigyázónak *Gabriella* nevű leánya. *Bitenbinder Péter* cipésznek *Mária* nevű leánya. *Joszy Száva* napszámoknak *Demeter* nevű fia. *Beregzsázi Lajos* szűcsnek *István* nevű fia. *Györi Jenő* asztalosnak *Jenő* nevű fia. *Kovács Ágoston* fűszerkereskedőnek *Gusztáv* nevű fia. *Kasoly József* postaszolgának *Ilona* nevű leánya. *Meghalt:* *Özv. Spitzer Morné* 70 éves magánzőnő. *Klovák Margit* 9 hónapos leány. *Armáczki Gábor* 52 éves molnár. *Cseh Géza* 50 éves dijnok. Házasság nem fordult elő.

— **Friss olajfestékek, ecsetek és felfeszített festővasznak Kerpelnél** kaphatók.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

— **Figyelem!** Ha olajfestményét, fényképét izléseken és olcsón óhajtja kereteztetni, kérem bizalommal *Freimann József speciális képkeretezőhöz* Arad, *Weitzer János-utca* 9. fordulni, mivel itt kizárólag képkeretezéssel foglalkoznak, s így legkényesebb igényeknek is megfelel. Dusan felszerelt képkeret raktár. Megyei, városi telefon 912. 3831

— **Legjobb cigaretta-hüvelyek Kerpelnél.**

TARKASÁGOK.

(*Nagy változás.*) Egy aradi, nem egészen fiatal, de azért elég kiállhatatlan férfi a minap tengeri fürdőről érkezett haza. Az arca még feketéb, a rubája még fehérebb volt és — ha lehet — még jobban kaszált a lába. A rossz nyelvek szerint nem is volt tengeri fürdön, hanem a vidéken tengeriben utaztatott és a jutalékait szorgalmasan szaporította. Ő azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a tenger mellett volt és aki ezt nem hiszi, azt ő rágalmazó fráternek tartja. Ha ismerőssel találkozik, vi-gyorgó arccal kérdezi:

— Na, milyen változásokat tett rajtam a tengeri fürdő?

A legtöbb ember mond valami jelentéktelenséget, aztán tovább megy. Egy jó humoru embertől is meg-kérdezte a kedves fiu:

— Na, megváltoztam-e?

— Hogy érti ezt?

— Hát úgy, hogy például feketébb lettem-e?

— Nem.

— Hát, talán szebb lettem?

— Nem.

— Csak nem akarja azt mondani — kedélyes-kedett a déli tengeri foka — hogy csunyább lettem?

— Nem, hanem — butább.

(*A holt szezon.*) Egyik *aradmegyei* hetilapban egész éven át hirdet az ottani temetésrendező és koporsókereskedő s hétről-hétre melegen ajánlja a t. c. közönség figyelmébe dusan felszerelt raktárát. A múlt hetekben beszüntette a hirdetést s a következő üzleti levelet írta az újsághoz:

„Tisztelt kiadóhivatal! Tisztelettel kérem, hogy feladott hirdetése — tekintettel a *holtszezonra* — két hónapig ne tessék közölni.“

(*Barna bácsi biztosít.*) A *Fehér Kereszt-kávéházban* ismét megjelent *Barna bácsi* és az asztaltársaság egyik tagját arra akarta rábírní, hogy az életét biztosítsa.

— Miért épen én segítsem magát egy nagy jutalékhöz? — kérdezte az illető gunyosan.

Erre *Barna bácsi* is elhagyta a türelme és visszavágott:

— Ha a világ nem állna csupa maflákból, akiknek tölcsérrel kell a fejükbe verni, hogy mi lenne javukra, akkor az én társaságom sem lenne kénytelen értelmes embereket nagy fizetés és jutalék mellett foglalkoztatni.

TANÜGY.

(—) **Áthelyezett aradi tanfelügyelő.** Az aradi pedagógiának veszteségét jelenti az a miniszteri intézkedés, amelynek értelmében *Kehrer Károly* aradi segédtanfelügyelőt a *szolnokdobokamgyei kir. tanfelügyelőség* élére, *Deésbe* helyezték át. Ez az áthelyezés *Kehrer* szempontjából jelentős haladás, mert az ottani tanfelügyelőség vezetésével is megbízták. Ez azt jelenti, hogy *Kehrer* rövid idő múlva *Szolnokdobokavármegye* tanfelügyelője lesz. *Kehrer* aradi működése alatt kötelességtudó, lelkiismeretes és rokonszenves tisztviselőnek ismertük, aki nagy ambícióval töltötte be nehéz hivatását.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A. C. K. Ha klubról, vagy kaszinóról van szó, akkor nincs joga. A sorsjegyekről a napokban.

H. R. Fáradozását köszönjük.

A FEHÉRNEMŰ TARTÓS HASZNÁLATA

kevesebbet árt annak, mint a rossz szappanok. Ügyeljen, hogy fehéreneműt tényleg jó, enyhe és tiszta szappannal mossa.

Sunlight Szappan

ilyen, nagyon előnyös, rendkívül kiadós és ezért a legolcsóbb.

Lever & Co., G.m.b.H., Wien III. L 71

6601

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, július 18

Készáru.

Amerika 2-el olcsóbb. Kínálat, vételkezdv korlátolt, 10 ezer mm. tartott.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 októberi	11 38 139	11 38 11 39
Buza 1913. áprilisi	11.71—11.72	11.71—11.72
Rozs 1912. októberi	9 28 9 29	9 28—9 29
Tengeri 1912 júliusi	9 15 9 16	9 16—9 17
Tengeri 1913. májusi	7.60—7.61	7.6—7.62
Zab 1912. októberi	9 36 9 37	9 36—9 37

Az árak 50 kilonként számítva.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)
1912. július 18.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10 75	10 80
77	11 40	11 85
78	10 85	10 95
79	11 00	11 05

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	10.70	10 75
Rozs	9.40—	9 50
Arpa	9 75	9 80
Zab	10 15	10 30
Tengeri	9 10	9 20

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Július 18 —

Magyar aranyjradék 40/0	108 25
Magyar koronajradék 40/0	87.65
Magyar koronajradék 3 1/2 0/0	77.75
Magy. földteherm. kötvény 40/0	87.50
Horvath-szlavon földteherm. kötvény	88.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	208.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	149.—

Házlebontás miatt üzletemet Deák Ferenc-utca 7. sz alá helyezem.

A raktáron levő villamos esillár és lámpákat leszállított árban adom el.

Diamant Ferenc
villamos szerelő. 3161

Nagymennyiségű maculatura eladó.

Osztrák járadék papirban	87.50
Osztrák járadék ezüstben	90.50
Osztrák járadék aranyban	113.—
Osztrák koronajradék 40/0	87.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	158.—
Osztrák-magyar bankrészvény	21.05
Magyar hitelbank-részvény	854.—
Osztrák hitelintézeti részvény	653.—
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	719.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.11
Német birodalmi márka	117.75
Londoni vista	241.25
Páris vista	95.52 1/2
10 márkás arany	23.55

Kőbányai sertéspiác.

Július 18

Július 17. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 152—154 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—170 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi július hó 15. napján volt készlet 36419 drb. — 1912. július hó 16-án felhajtott 832 drb. — 1912. július 16-án elszállított 261 drb. — 1912. július 17. napjára maradt készletben 36900 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: csendes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Aradon, 1912. július 19-én, pénteken:

Wlassák Vilma és Cseh Ferenc bucsufelleptével:

Cigányszerelem.

Regényes operette 3 felvonásban. Iták: Willner és Bodanscy. Zenéjét szerzte: Lehár Ferenc. Fordította: Gábor Andor. Rendező Kulcsár Lajos.

SZEMÉLYEK:

Dragotin	Gyöző A.	Zörika	Wlassák.
Boleszku	Huszár K.	Jolán	Sz. Rontai B.
Dimitrianu	Va s Jenő.	Körösházy	Dióssy Nust.
Jozsi cigány	Cseh Ferenc	Julc-a	Renkőné.
Mózei	Polgár S.	Foresku tiszt	Herold E.
Mosu	Szabó Lajoz.	Llabic bojár	Mogyoródy J.

Kezdeté este 8 órakor.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma pénteken, 1912. július 19-én

1. Szerelmből lett zongorista. Bohózat. — 2. Ördögi játékok. Színes látványosság. — 3. Móric és neje. Kacagtató. — 4. Felsőengadin télen. Természet után. — 5. A szarvasbogár. Tanulságos. — 6. Vércse és galamb. (Elvesztett játék.) Társadalmi dráma 2 felvonásban.

Előadások délután 1 1/2 órától kezdve esti 1 1/2 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtéren kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásón katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Fudományos Színház aradi színpadja
Ma pénteken, 1912. július 19-én:

1. Mozgófénykép-ujság. A legújabb aktualitások. — 2. Szepi mint kéményseprő. Kacagtató. — 3. Kis napsugár. Megható dráma. — 4. Lolo nyaral. Humoros. — 5. Az írlandi hős. Szenzációs dráma 2 felvonásban. — 6. Egy csirkefogó kalandjai. Kacagtató.

Az előadások kezdete délután 6 órától folytatódásgosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill. Müsört ingyen kapni a jegyszédöknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Egy kétemeletes adómentes ház eladó

kedvező fizetési feltételek mellett

4670

Bővebb felvilágosítást ad:

az „Aradi Forgalmi Bank R. T.”

Valódi angol Sandalok

Egyedüli lerakat. Gyári szabott árak.

20-24	K. 4.50
25-26	5.—
27-30	6.—
31-35	6.50
36-42	7.50
43-46	9.—

Kapható: 241-VI.

Kutányi J. Arad,

Vörösmarty-utca 1. Telefon 335.

Egy 2 középiskolát végzett **ügyes fiu** nyomdász-tanulónak **felvétetik.**

Úrasági lakás

Weitzer János-utca 11. (volt Kintzig-ház) teljes földszintjén **augusztus 1-től** 4000 kor. évi bérért **K I A D Ó.**

Bővebbet KÁDÁR IMRE banküzlete Budapestten Andrássy-ut 28.

15245 - 912.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tesszük, hogy a Trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnokság pályázatot hirdet a gróf Ríckenbach Lessonitz Vilmos által rokkant tengerészek segélyezésére létesett alapítványi helyre.

Ezen alapítványra első sorban az 1864 évi május 9-iki helgolandi tengeri ütközésben rokkantá vált egyének, valamint az ugyan azon alkalommal elesettek özvegyei és árvái bírnak igényvel.

A pályázati folyamodványok f. é. augusztus 30-ig a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnoksághoz nyújtandók be.

Arad, 1912. július 6.

A városi tanács.

BRAUN N. A.

festék- és anyagraktára
Arad, Boros Beni-tér 7.

Ajánlja legfinomabb föld-,
vegyészeti és olajfestékeit,
építőmész, cement, tűzálló
tégla, nádfonat, kátrány, car-
bolineum fedőlemezek, fedél-
cserep s egyéb anyagokat
a legjobb minőségben és a
legjutányosabb árakon, ár-
ajánlatokkal készséggel szol-
gálok. Tisztelettel:

4575

Braun N. A.

8806-1912. tlkvi. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A mradnai kir. járásbírótság, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Dr. Avramescu Vazul vég-
rehajthatónak 80 korona 44 fillér
tökekövetelés és jár. iránti végre-
hajtási ügyében az aradi kir. tör-
vényszék, illetve a m. radnai kir.
járásbírótság területén lévő a gyo-
roki 34. tjkvi A. + 8. rsz. legelő
illetéssége 37 kor., a gyoroki 725.
tjkvi A. + 1., 4., 7. rsz. 849,
847. és 660. sz. ingatlanokra és az
A. + 2., 5. és 8. rsz. a. legelő
illetéssége 723 kor. és a gyoroki
697. sz. tjkvi A. I. 1., 3., 4. és 6.
rsz. 1402., 1689., 1785. és 1454-
1455. hrsz. ingatlanokra a B. 9. a.
a m. kir. kincstár javára bekebe-
lezett elővásárlási és visszavásár-
lási jog fenntartásával 1768 ko-
rona mint ezennel megállapí-
tott kikiáltási árban elrendeltetik
és annak megtartására határidőül
1912. évi szeptember hó 17-ik napjá-
nak délelőtt 9 órája Györök köz-
ségházához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingat-
lan birtokjuttalék a kikiáltási ár
kétharmadánál olcsóbb áron el nem
fog adatni. Amennyiben ezen összeg
el nem érték az árverést a kikül-
dött felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10
%-át, bánatpénzül készpénzben,
vagy az 1881. LX. törvénycikk 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi november hó 1-én
3883. sz. a. kelt igazságügyminisz-
teri rendelet 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapirokban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmé-
ben a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kir. járásbírótság, mint telek-
könyvi hatóság.
Máriaradna, 1912. évi június
hó 30-án.

Polgár, s. k.
kir. járásbíró.

4662

Nyomatványok.

csinos kivitelben készülnek
az Aradi nyomda r. t.-nál.

15164-1912. kb. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy egy elő-
fordult veszettségi eset következté-
ben Aradváros területén levő összes
kutyáknak f. é. július hó 16-tól
számlított 40 napig kötve tartását
vagy szájkosárral való ellátását
rendelem el.

Az állategészségügyről szóló
1888. évi VII. t. c. végrehajtása
tárgyában a nagyméltóságú m. kir.
földmívelési ministerium által
40 000 - 1888. sz. alatt kiadott ren-
delet 188. §-a szerint ezen rende-
let érvényének tartama alatt elfo-
got kutyák kiirtandók lévén: fel-
hívom a közönséget, hogy a rende-
let intézkedéseit pontosan betart-
sák, mert mindazon kutyák, a
melyek szájkosár nélkül szabadon
járnak, a paczér által elfogatni
fognak s a törvény szerint kiad-
hatók nem lévén, elfogatásuk után
azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal mint
I. foku állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1912. évi július hó 16. án.

Sarlot,
főkapitány.

438-1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a libás-düllői ut egyrésze-
nek kockakövel leendő burkolása
iránt, kormányhatósági jóváha-
gyás feltételei mellett, folyó évi
július hó 29-én délelőtt 10 órakor
árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 5330 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási-ár 10 %-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni lehet
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta
a szóbeli árverés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vé-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz mellékelve van, s ha
az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
árlejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1912. évi július hó 15-én
tartott üléséből.

A gazdasági szék.

ÉBERLEIN GYULA

kép. kőműves mester Arad.

Értesitem a n. é. közön-
séget, hogy

Építészeti irodámat

május hó 1-én Deme-

ter-utca 7. szám alá

(Saját házamba) 2661

helyeztem át

Elvállalom a legmodernebb
épületek tervezését
és építését pontos és
:- megbízható kivitelben. :-

Kívánatra terveket és
költségvetéseket elkészítek.

**Jól jövedelmező
emeletes vizimalom**

2 katasztrális hold területen **Zöldesen**
(Honctő közelében) más vállalatok miatt
**eladó, esetleg bérbeadó la-
kással együtt**, mely áll 2 szoba,
2 konyha, istálló, ól és egy 1 szobából
álló különálló épületből.

4659

Esetleg részletfizetésre is eladó.

Értekezni lehet:

Voján Toma tulajdonosnál
Zöldesen.

(Állomás: Honctőn.)

Használt ólom megvételre kerestetik.

THE VERA

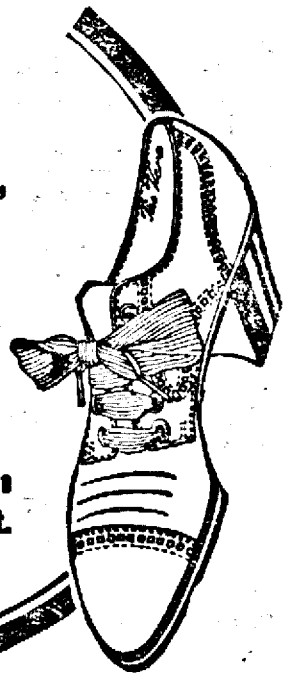
American Shoe

A jelenkor
legtökéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai

cipője

erek, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

Telefon 442.

Ésem rovásban minden sző egy-sori betűtársaság Arad 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. Kiadóhivatali telefon: 151. sz. Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványra küldendők — A szelvényen a szöglet — arany levélbéllyegeken. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkori közzétételre... A legkisebb hirdetés 50 fillér.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elvezetjük el nem veszi, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Temesvár.

Édes mindenem, hogy érzed magad. Sokat aggodom a miattad, kérek azonnal írjad meg, voltál-e Zombolyán és milyen eredményel. Leveledet jelezd a lapba, akkor vehet meg. Nagyon szeretve csókol Palkó. 4660

Gummi csukók

...tfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Deutsches Fräulein

zu einen fümffährigen Mädchen wird gesucht. Andrassy-tér 22., II. Stock. 6658

Egy idősebb

segéd ki a rőfős szakmát magyar és román nyelvet érti, nyujtsa be ajánlatát. Schwimmer Ignáz céghez, Nagyszalontán. 4646

Két jóerköletű

fiu tanulóknak 20 korona havi fizetéssel felvétetik Színházi Verseny-bazárban, Szabadság-tér. 4641

Jó erkölcsű fiu

asztalos tanulóknak felvétetik Csernyik Jánosnál, Tököly-tér 5 sz. 4654

Pénziárnoknő

kerestetik azonnali belépésre Färber Lajos fűszerkereskedésben Aradon. 4665

Üzleti szolgál

szorgalmas, megbízható, felvétetik. Cim a kiadóban.

INGATLAN.

Tőkebefektetésre

ajánlom 10%-ot jövedelmező, 15 évig adómentes Álmos-utcai (Máv. fűtőház mellett) bérházaim megvételét. Értekezhetni: Codilla építész irodájában. József főherceg-ut 19. szám alatt. 2741

Hosszú utca 17.

számú ház, jutányos áron eladó. 4621

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cim a kiadóhivatalban. 1019

Szőlőmoly

(Heurwurm) ellen legbiztosabban mentheti szőlőtermését 1 1/2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek“ permetezése által. Vojtek és Weisz. I-5251

OKTATÁS.

Izr. Fiuinternatus

Chorin Áron-u. 1. jövő tanévre bennlakókat és megántanulókat már felvesz. — Prospektussal készséggel szolgál. 3888

Szép fogakat

...kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogaerőmjé. I-5251

ÜZLETEK.

Battonyán

egy jó forgalmu téglá, fedél cserép és cementárugyár eladó. Értekezhetni: Czibulás László tulajdonosnál, Battonyán. 4610

Vendégliő

betegség miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4686

Egy 100.000

koronát forgalmazó fűszer- és vendégliőüzlet, (egyéb jogokkal felruházva) házzal együtt eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető. Klein Miksa pálinka kereskedőnél, Boros Beni-tér 8. 4633

Egy jóforgalmu

üzlet más vállalat miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. 4650

Vidéki kereskedelem

üzlet részére óvadékképes nős üzletvezetőt, azonnalra keresek. Cim: Haagenmacher sörraktár. Nádor-u. 4647

KIADÓ LAKÁS.

Az Andrassy-téren

az első emeleten takarékpénztárnak, vagy más intézetnek — esetleg divatszalonnak — alkalmas utcai lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kopott parket

...körülfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pasztájával dörzsöli fel. I-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kristály

szivarka-hüvely 100 darab 20 fillér; „Fregoli“ szivarkahüvely 100 darab 32 fillér. Pichler Sándor papirkereskedésben Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Egy jókarban levő

billiárdasztal, olcsó áron eladó. Rosenberg Károly, Bál. 4632

Benzin locomobil

12 HP. teljesen jó karban, jótállás mellett jutányos áron és kedvező feltételek mellett, azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást nyujt Vostinar Istvánné cég Világos. 4351

KÜLÖNFÉLE.

Poloskairtást

eredményesen Lovas Károly lakástisztító vállalkozó eszközzel. Telefon 789. 4187

Virágok és rózsák

elsődíjű és bolhái ellen használjon 2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek.“ Siker biztosítva. Vojtek és Weisz, Arad. I-5251

Úgyes kárpitos 1211

ajánlkozik e szakmába bármely kárpitos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, egy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz.

Diamant Jemő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület- és díszmű bádigos munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken. 3951

Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és élősdiek ellen legbiztosabb a 2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek“. Vojtek és Weisz Arad. I-5251

Taxameteres

Bér-autok
Telefonszám
816
2331

Szoiglat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

2111

Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek
Farkas Streicher J. cégénél
Arad, Tököly-tér 1. sz. 3521

Izr. Fiuinternatus

ARAD, Chorin Áron-utca 1. szám.
Városi és megyei telefon 903.

Értesíti a m. tisztelt szülőket, hogy a jövő tanévre csakis az elemi és a középiskola 4. alsó osztályára veszi fel tanulókat. A felvétel előjegyzés szerint már csakis korlátolt számban eszközölhető. Az intézetben, mely a legmodernebbül újonnan lett berendezve, a tanulók állandó felügyelet alatt vannak, ahol zongora és hegedű gyakorlatban is részesülnek, mely célra külön helyiség szolgál. Ugy-szintén mag. tanuló, különböző, összevont és javító-vizgákra felelősséggel előkészítetnek. Prospektussal az intézet készséggel szolgál. 8897

Posta-

csomag feladási

utalványkönyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T. nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.